

Bezpečnostní hrozby 21.století v podmínkách České republiky

Lukáš Skok

Bakalářská práce
2015

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta logistiky a krizového řízení

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta logistiky a krizového řízení
Ústav ochrany obyvatelstva
akademický rok: 2014/2015

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Lukáš Skok**
Osobní číslo: **L13096**
Studijní program: **B2825 Ochrana obyvatelstva**
Studijní obor: **Ochrana obyvatelstva**
Forma studia: **prezenční**

Téma práce: **Bezpečnostní hrozby 21. století v podmínkách České republiky**

Zásady pro vypracování:

1. Zpracujte průzkum domácích a zahraničních literárních pramenů na dané téma.
2. Analyzujte a zhodnoťte současné bezpečnostní hrozby v České republice, ale orientačně i v Evropské unii.
3. Proveďte porovnání pojetí bezpečnostních hrozeb podle Bezpečnostní strategie ve srovnání s Ministerstvem vnitra České republiky. Bezpečnostní informační složky a domácí odborné bezpečnostní literatury.
4. Navrhněte nové nebo zdokonalené řešení jedné vybrané závažné bezpečnostní hrozby v podmínkách České republiky.

Rozsah bakalářské práce:

Rozsah příloh:

Forma zpracování bakalářské práce: **tištěná/elektronická**

Seznam odborné literatury:

[1] SMOLÍK, Josef, ŠMÍD, Tomáš a kol.. Vybrané bezpečnostní hrozby a rizika 21. století.. Vyd . Brno:Mezinárodní politologický ústav Masarykovy univerzity, 2010. 300 s. ISBN 978-80-210-5288-8.

[2] Jan Eichler: Mezinárodní bezpečnost na počátku 21. století. 1. vydání. Praha: Ministerstvo obrany České republiky – AVIS, 2006, 303 stran, ISBN 80-7278-326-2.

[3] Waisová, Šárka. Současné otázky mezinárodního bezpečnosti. Str.115. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk. 2009. ISBN 978-80-7380-194-6.

Další odborná literatura dle doporučení vedoucího bakalářské práce.

Vedoucí bakalářské práce:

doc. Ing. Otakar Jiří Mika, CSc.
Ústav krizového řízení

Datum zadání bakalářské práce:

6. února 2015

Termín odevzdání bakalářské práce:

16. května 2015

V Uherském Hradišti dne 20. února 2015

doc. RNDr. Jiří Dostál, CSc.
děkan

prof. Ing. Dušan Vičar, CSc.
ředitel ústavu

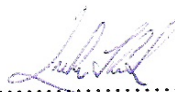
Prohlašuji, že

- beru na vědomí, že odevzdáním bakalářské práce souhlasím se zveřejněním své práce podle zákona č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších právních předpisů, bez ohledu na výsledek obhajoby;
- beru na vědomí, že bakalářská práce bude uložena v elektronické podobě v univerzitním informačním systému dostupná k prezenčnímu nahlédnutí, že jeden výtisk bakalářské práce bude uložen v příruční knihovně Fakulty logistiky a krizového řízení Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně a jeden výtisk bude uložen u vedoucího práce;
- byl/a jsem seznámen/a s tím, že na moji bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, zejm. § 35 odst. 3;
- beru na vědomí, že podle § 60 odst. 1 autorského zákona má UTB ve Zlíně právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- beru na vědomí, že podle § 60 odst. 2 a 3 autorského zákona mohu užít své dílo – bakalářskou práci nebo poskytnout licenci k jejímu využití jen připouští-li tak licenční smlouva uzavřená mezi mnou a Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně s tím, že vyrovnání případného přiměřeného příspěvku na úhradu nákladů, které byly Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše) bude rovněž předmětem této licenční smlouvy;
- beru na vědomí, že pokud bylo k vypracování bakalářské práce využito softwaru poskytnutého Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně nebo jinými subjekty pouze ke studijním a výzkumným účelům (tedy pouze k nekomerčnímu využití), nelze výsledky bakalářské práce využít ke komerčním účelům;
- beru na vědomí, že pokud je výstupem bakalářské práce jakýkoliv softwarový produkt, považují se za součást práce rovněž i zdrojové kódy, popř. soubory, ze kterých se projekt skládá. Neodevzdání této součásti může být důvodem k neobhájení práce.

Prohlašuji,

- že jsem na bakalářské práci pracoval samostatně a použitou literaturu jsem citoval. V případě publikace výsledků budu uveden jako spoluautor.
- že odevzdaná verze bakalářské práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou totožné.

V Uherském Hradišti 06. 05. 2015

.....
podpis studenta

ABSTRAKT

Tématem bakalářské práce jsou „Bezpečnostní hrozby 21. století v podmínkách České republiky“. Teoretická část obsahuje rešerši odborné literatury a základní pojmy týkající se bezpečnosti. V práci je zpracováno porovnávání bezpečnostních hrozeb podle různých bezpečnostních dokumentů, státních organizací České republiky včetně bezpečnostní strategie Evropské unie a odborné literatury.

V praktické části se zabývám jednou z možných bezpečnostních hrozeb a to případy tzv. „šílené střelby“. Kde se pokouší analyzovat danou problematiku od cílových skupin po příčinu daného činu. Týkající se této problematiky je i naše ústava a zákony na držení střelné zbraně a munice. Na závěr se pojednává jeden případ tzv. „šílené střelby“ a možná protipatření na ochranu obyvatelstva.

Klíčová slova:

bezpečnost, hrozba, riziko, bezpečnostní hrozby pro Českou republiku, bezpečnostní strategie, šílení střelci

ABSTRACT

Topic of thesis is „Security Threats of 21st Century in the Czech Republic“. Theoretical part includes search of expert literature and basic terms concerning security. In thesis it deals with comparing security threat according different security protocols, Czech governmental organizations and also expert literature including EU security strategy.

In practical part it deal with one of possible security threats, namely threat of „active shooter“. I analyzing this issue from target groups to reason of crime. Consider Czech law in thesis too. As conclusion, analyse „active shooter“ example and possible civil protection countermeasures.

Keywords:

Security, Threat, Risk, Security Threats for the Czech Republic, Security Strategy, Active-Shooters

Tímto bych chtěl poděkovat vedoucímu práce doc. Ing. Otakaru J. Mikovi, CSc. za velice vstřícný přístup při řešení mé bakalářské práce a mému odbornému konzultantovi prof. JUDr. PhDr. Miroslavu Marešovi, Ph.D., který mi velice pomohl s výběrem příkladné bezpečnostní hrozby pro Českou republiku, kterou jsem rozpracoval v Praktické části.

Další díky patří Ing. Robertu Pekajovi, který si taky na mě udělal čas a konzultoval se mnou problematiku bezpečnosti z praxe. Děkuji všem výše jmenovaným za podnětné a odborné rady a připomínky.

Poslední díky je mé rodině a přítelkyni, kteří mě celou dobu podporovali ve studiu.

„Hra na náhodu skončila. Vezměte osud do vlastních rukou“.

Jonas Ridderstrale

OBSAH

ÚVOD	9
I TEORETICKÁ ČÁST	10
1 REŠERŠE ODBORNÉ LITERATURY	11
2 VYMEZENÍ ZÁKLADNÍCH POJMŮ	15
2.1 ZÁKLADNÍ POJMY Z TEORIE BEZPEČNOSTI.....	15
2.2 BEZPEČNOST.....	15
2.3 BEZPEČNOST ČESKÉ REPUBLIKY	15
2.3.1 Národní bezpečnost	15
2.3.2 Základní vymezení bezpečnosti	16
2.3.2.1 Negativní vymezení.....	16
2.3.2.2 Pozitivní vymezení bezpečnosti.....	16
2.3.2.3 Vnější bezpečnost státu.....	16
2.3.2.4 Vnitřní bezpečnost státu.....	17
2.3.3 Sektory bezpečnosti.....	17
2.3.4 Bezpečnost v prostředí regionálních konfliktů.....	18
2.3.5 Bezpečnost v době proliferační zbraní hromadného ničení.....	19
2.3.6 Bezpečnost v mezinárodních vztazích.....	19
2.4 HROZBA A PŘIZPŮSOBIVÝ STÁT.....	20
2.5 HROZBA A RIZIKO.....	21
2.5.1 Hrozba.....	21
2.5.2 Riziko.....	22
3 BEZPEČNOSTNÍ HROZBY V PODMÍNKÁCH ČESKÉ REPUBLIKY.....	24
3.1 OD BEZPEČNOSTNÍCH HROZEB K BEZPEČNOSTNÍM STRATEGIÍM	24
3.2 BEZPEČNOSTNÍ HROZBY DLE BEZPEČNOSTNÍ STRATEGIE ČESKÉ REPUBLIKY 2003	25
3.3 BEZPEČNOSTNÍ HROZBY DLE BEZPEČNOSTNÍ STRATEGIE ČESKÉ REPUBLIKY 2011	26
3.4 BEZPEČNOSTNÍ HROZBY DLE BEZPEČNOSTNÍ STRATEGIE ČESKÉ REPUBLIKY 2015	27
3.5 BEZPEČNOSTNÍ HROZBY DLE MINISTERSTVA VNITRA.....	29
3.6 BEZPEČNOSTNÍ HROZBY DLE BEZPEČNOSTNÍ INFORMAČNÍ SLUŽBY (BIS).....	30
3.7 BEZPEČNOSTNÍ HROZBY PRO ČESKOU REPUBLIKU PODLE VEŘEJNOSTI	31
3.8 BEZPEČNOSTNÍ HROZBY PRO EVROPSKOU UNII.....	39
II PRAKTICKÁ ČÁST	40
4 ŠÍLENÍ STŘELCI.....	41
4.1 DEFINICE ŠÍLENÝCH STŘELCŮ	41
4.2 MOTIV ŠÍLENÝCH STŘELCŮ	41
4.3 OBĚTI ŠÍLENÝCH STŘELCŮ	42
4.4 CÍLOVÉ SKUPINY	42
4.5 VLIV MÉDIÍ, POČÍTAČOVÝCH HER A SOCIÁLNÍCH SÍTÍ	42
5 BEZPEČNOSTNÍ PŘEDPISY DRŽENÍ PALNÉ ZBRANĚ	45

5.1	LEGISLATIVA	45
5.2	SKUPINY ZBROJNÍHO PRŮKAZU	47
5.3	DRŽENÍ A NOŠENÍ ZBRANÍ A STŘELIVA.....	47
5.4	ZÁSADY BEZPEČNÉHO ZACHÁZENÍ SE ZBRANÍ.....	47
6	PŘÍKLADY ŠÍLENÝCH STŘELCŮ V ČESKÉ REPUBLICE.....	48
6.1	VÝBĚR PŘÍPADŮ ŠÍLENÉ STŘELBY V ČR ZA POSLEDNÍCH PÁR LET	48
6.2	„ŠÍLENÁ STŘELBA“ V UHERSKÉM BRODĚ.....	49
6.2.1	Průběh šílené střelby.....	49
6.2.2	Časy událostí „šílené střelby“	52
6.2.3	Interní vyšetřování policie České republiky z důvodu podezření nesprávného postupu během incidentu „šílené střelby“ v Uherském Brodě.....	53
6.2.3.1	Probíhající vyšetřování střelby v Uherském Brodě.....	54
6.2.4	Nejčastější dotazy veřejnosti na případ „šílené střelby“ v Uherském Brodě.....	55
7	VLASTNÍ NÁVRH NA ŘEŠENÍ PŘÍPADU „ŠÍLENÉ STŘELBY“	56
7.1	ROZŠÍŘENÍ ZÁSAHOVÝCH JEDNOTEK	57
7.2	NÁKUP HELIKOPTÉR PRO ZÁSAHOVÉ JEDNOTKY	58
7.3	PRONÁJEM SPECIÁLNĚ VYCVIČENÝCH SOUKROMÝCH OSOB.....	59
7.4	KURZY PRO PODNIKATELE A JEJICH ZAMĚSTNANCE.....	60
	ZÁVĚR	62
	SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY	63
	SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK.....	66
	SEZNAM OBRÁZKŮ.....	67
	SEZNAM TABULEK	68
	SEZNAM PŘÍLOH	69

ÚVOD

Dnešní svět je atakován mnohými bezpečnostními hrozbami. Ať už se jedná o vysoce infekční, nebo smrtící epidemie, nebo nákazy, nemoci v Africe, teroristické útoky ve Francii, konflikty na dálném východě, případně zuřící válečný konflikt v blízkosti naší země a to na Ukrajině.

Z těchto důvodů jsem si zvolil, jako téma svojí bakalářské práce Bezpečnostní hrozby 21. století v podmínkách České republiky.

Bezpečnostní hrozby nejsou pouze daleko za hranicemi ČR. Událost ze dne 24. února mě o tom přesvědčila. Proto mě tato problematika zaujala natolik, že jsem se jí rozhodl blíže analyzovat.

Mým cílem bakalářské práce bylo, provést průzkum odborné literatury, jak naší tak i zahraniční na téma bezpečnostních hrozeb a vše co se k nim váže. V teoretické části porovnám bezpečnostní hrozby pro Českou republiku dle různých bezpečnostních dokumentů, jako je např. Bezpečnostní strategie 2003, až 2015. Dále jsem se věnoval bezpečnostním hrozbám, které prezentuje Ministerstvo vnitra České republiky a Bezpečnostní informační služba. A porovnal jsem i bezpečnostní hrozby, které má ve své Bezpečnostní strategii Evropská unie.

Zvolil jsem si jednu bezpečnostní hrozbu a to problematiku „šílených střelců“ a na ní navrhl vlastní, či zdokonalené protiopatření. Výběr této konkrétní hrozby jsem konzultoval se svým vedoucím bakalářské práce a odborným konzultantem byl jsem za spoustou specialistů a odborníků, kteří mi radili a vyvraceli nápady na zpracování bezpečnostní hrozby. Nakonec jsem se rozhodl zpracovat do mé bakalářské práce jednu bezpečnostní hrozbu, která není u nás velice dobře zpracována a to problematika „šílených střelců“. Začal jsem od profilování „šílených střelců“, až po konkrétní případy, které se odehrály u nás v České republice. Podrobněji jsem rozpracoval ten nejhorší, který se u nás kdy stal a to 24. února v Uherském Brodě. Na závěr jsem navrhl vlastní protiopatření proti této bezpečnostní hrozbě.

I. TEORETICKÁ ČÁST

1 REŠERŠE ODBORNÉ LITERATURY

Tato kapitola byla zaměřena na rešerši odborné literatury pro bakalářskou práci. Literatura byla čerpána hlavně z dostupných zdrojů, které jsou volně přístupné na internetu, nebo v naší univerzitní knihovně. Další informace byly získány pomocí ústního podání na konferenci v Praze, která se konala 7. listopadu 2014, odkud byly získány odborné informace od různých představitelů bezpečnostní politiky

EICHLER, Jan. *Mezinárodní bezpečnost na počátku 21. století*. Praha: Ministerstvo obrany České republiky - AVIS, 2006, 303 s. ISBN 80-727-8326-2.

Tato kniha obsahuje od základních pojmů bezpečnosti, od válek, které se vedly po ukončení studené války, až po novodobý terorismus. Má pomoci každému se orientovat v mezinárodních vztazích 21. století a jejich aktérech, jako např. USA, NATO, EU, OSN atd.

EU, Rada Evropské unie. *Evropská bezpečnostní strategie: bezpečná Evropa v lepším světě*. Lucemburk: EUR-OP, 2009. ISBN 978-928-2424-162

Tento dokument, je jistě základem bezpečnostní dokumentace v EU, od kterého se odvíjejí i jiné bezpečnostní dokumenty členských států.

JANOŠEC, Josef. *Bezpečnost a obrana České republiky 2015-2025*. Praha: Ministerstvo obrany České republiky, 2005, 200 p. ISBN 80-727-8303-3.

Převážná část této knihy byla zaměřena na objasnění pojmu bezpečnosti České republiky. Spousta informací a faktů avšak informace z ní byly použity jen ty, které vyhovovaly do obsahu bakalářské práce.

WAISOVÁ, Šárka. *Současné otázky mezinárodní bezpečnosti*. 2. upr. vyd. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2009, 154 s. ISBN 97-880-7380-1946.

Tato odborná literatura objasňuje mezinárodní bezpečnost ve světě a objasnění základních pojmů bezpečnosti.

SMOLÍK, Josef a Tomáš ŠMÍD. *Vybrané bezpečnostní hrozby a rizika 21. století*. 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita. Mezinárodní politologický ústav, 2010, 276 s. Monografie (Masarykova univerzita, Mezinárodní politologický ústav), sv. č. 33. ISBN 97-880-210-5288-8.

Tato literatura je jistě základem bezpečnostní literatury vůbec a pokud se chceme orientovat v problematice bezpečnostních hrozeb, tak se jistě bez této odborné literatury neobejdeme.

ČESKO, *Bezpečnostní strategie ČR 2015*. Praha: Ministerstvo zahraničních věcí ČR, Ústav mezinárodních vztahů. [online] 2015 [18-2-2015]. Dostupné z: <http://www.vlada.cz/assets/ppov/brs/dokumenty/bezpecnostni-strategie-2015.pdf>

Jedná se o nejnovější a nejdůležitější bezpečnostní dokument České republiky v boji proti bezpečnostním hrozbám. Myslím si, že tento dokument poskytuje dostatek informací a je velmi důležitým teoretickým základem.

EICHLER, Jan. *Příspěvek do diskuze o pojmech hrozba a riziko* [online]. Mezinárodní vztahy, 2001, s. 11 [cit. 2015-03-18]. Dostupné z :<http://mv.iir.cz/article/view/693>

Článek v diskuzi o pojmech hrozba a riziko. Velmi přínosná literatura na doplnění základních pojmů hrozba a riziko.

MINISTERSTVO VNITRA. *Bezpečnostní politika: Bezpečnostní hrozby* [online]. 19. 9. 2014. Ministerstvo vnitra, 2014 [cit. 2015-03-18]. Dostupné z: <http://www.mvcr.cz/clanek/bezpecnostni-hrozby-337414.aspx>

Tyto oficiální internetové stránky pomohly doplnit analýzu bezpečnostních hrozeb. Jedná se o portál, kterým se stal během studia ochrany obyvatelstva velmi přínosným.

***Bezpečnostní hrozby, strategie a predikční scénáře: nová syntéza. The science for population protection*. Lázně Bohdaneč: MV - generální ředitelství Hasičského záchranného sboru ČR, Institut ochrany obyvatelstva, roč. 2014, č. 2.**

Táto literatura byla zajímavá z pohledu na bezpečnostní otázky. Jako je například Resilientní stát, na bezpečnostní strategii atd.

ZEMAN, Petr. *Česká bezpečnostní terminologie: výklad základních pojmů*. 1. vyd. Brno: Ústav strategických studií Vojenské akademie v Brně, 2002, 186 p. ISBN 80-210-3037-2.

Táto kniha obsahuje otázky a odpovědi na základní bezpečnostní terminologii. Pokud se někdy chcete dobře orientovat v otázce bezpečnosti. Určitě bych tuto knihu zvolil, jako základ.

TUČEK, Milan. *Bezpečnostní rizika pro Českou republiku podle veřejnosti.* 2014, s. 11. Dostupné z: <http://cvvm.soc.cas.cz/vztahy-a-zivotni-postoje/bezpecnostni-rizika-pro-ceskou-republiku-podle-verejnosti-listopad-2014>

Tento výzkum byl použit z důvodu aktuality a trefnosti na dané téma. Taktéž byl doporučen odborníkem, aby byl splněn jeden z hlavních cílů bakalářské práce.

SMOLÍK, Josef. *Šílení střelci: uvedení do problematiky. Bezpečnostní teorie a praxe.* roč. 2011, č. 4, s. 12.

Odborná literatura zaměřena na tematiku, ne příliš známou a to jsou případy tzv. „šílené střelby“. Jedná se o jedinou odbornou literaturu zabývající se touto problematikou.

Literatura je přehledná, jasná, stručná s řadou příkladů.

BULLOCK, Jane A, George D HADDOW a COPPOLA. *Introduction to homeland security.* 4th ed. Boston, MA: Butterworth-Heinemann, c2012, xvii, 669 p. ISBN 978-012-4158-023.

Z důvodu rozsáhlosti bakalářské práce na zahraniční odbornou literaturu, byla zvolena právě tato odborná literatura na doplnění informací týkající se bezpečnosti státu.

BALABÁN, Miloš a Libor STEJSKAL. *KAPITOLY O BEZPEČNOSTI. Kapitoly o bezpečnosti.* Druhé, změněné a doplněné vydání. Praha: Vydala Univerzita Karlova v Praze, Nakladatelství Karolinum, 2010, 483 pages. ISBN 80-246-1863-X.

Autorem tohoto díle je jeden z nejvíce uznávaných odborníků v České republice. Kniha Kapitoly o bezpečnosti je literatura zabývající se ve optimálním rozsahu o problematice týkající se právě bezpečnosti od legislativy České republiky po jednotlivé státní rady po strategické bezpečnostní dokumenty.

HRAZDÍRA, Ivo, Libor KOVÁRNÍK a František NOVOTNÝ. *Použití zbraně a zákon.* Vyd. 1. Praha: Eurounion, 2000, 412 s. ISBN 80-858-5883-5.

Literatura zaměřená na nošení a držení zbraně, její manipulaci, legislativu a povinnosti týkající se právě držení zbraně.

Skupiny zbrojního průkazu [online]. [cit. 2015-04-27]. Dostupné z: <http://zbrankvalitne.cz/zbrojni-prukaz/skupiny-zbrojniho-prukazu/>

Z této internetové stránky byl vypůjčen přehled skupin zbrojního průkazu.

KALENSKÝ, Jakub, Kristýna GREPLOVÁ, a Veronika LEŠKOVÁ. Policie v Uherském Brodě vtrhla do domu střelce, vyvedla jeho ženu [online]. [cit. 2015-04-27]. Dostupné z: <http://domaci.ihned.cz/c1-63584990-policie-v-uherskem-brode-vtrhla-do-domu-strelce-vyvedla-jeho-zenu>

Článek týkající se případů „šílené střelby“ za posledních pár let.

ČESKO, Bezpečnostní strategie ČR 2003. Praha: Ministerstvo zahraničních věcí ČR, Ústav mezinárodních vztahů. [online] 2003 [29-4-2015]. Dostupné z: http://www.army.cz/assets/files/8492/Bezpe_nostn__strategie__R_-_prosinec_2003.pdf

ČESKO, Bezpečnostní strategie ČR 2011. Praha: Ministerstvo zahraničních věcí ČR, Ústav mezinárodních vztahů. [online] 2011 [29-4-2015]. Dostupné z: <http://www.mocr.army.cz/images/Bilakniha/CSD/011.pdf>

Jedná se o nejdůležitější bezpečnostní dokument České republiky v boji proti bezpečnostním hrozbám. Myslím si, že tento dokument poskytuje dostatek informací a je velmi důležitým teoretickým základem.

2 VYMEZENÍ ZÁKLADNÍCH POJMŮ

2.1 Základní pojmy z teorie bezpečnosti

Názory na téma bezpečnost prošly a prochází velkým historickým vývojem, jehož výsledkem je řada zavedených pojmů, které se v této problematice běžně používají. Z čehož vyplývá, že při studiu mezinárodních bezpečnostních vztahů je nutné, abychom si připomenuli nejvýznamnější pojmy a zároveň si i ukázali, že obsah i význam vybraných pojmů se často vysvětluje z různých úhlů pohledu. A to je námětem a základním smyslem této kapitoly. [4]

2.2 Bezpečnost

Pojem bezpečnost je námětem mnoha odborných článků a knih, které nalezneme po celém světě. Jejichž autoři mají velkou řadu rozdílných pohledů, ale v pár základních charakteristikách se shodují. [4]

Obecně lze definovat, že bezpečnost je: stav, kdy jsou na nejnižší možnou míru eliminovány hrozby pro objekt (stát, mezinárodní organizace atd.) a jeho zájmy a tento objekt je k eliminaci stávajících i potenciálních hrozeb efektivně vybaven a ochoten při ní spolupracovat. [11]

2.3 Bezpečnost České republiky

Bezpečnost ČR popisujeme jako stav, kdy České republice nehrozí bezprostřední ohrožení územní celistvosti, svrchovanosti, demokratických základů České republiky, nebo ve značném rozsahu vnitřního pořádku a bezpečnosti, zdraví i životů, majetkových hodnot, nebo životního prostředí a ani není zapotřebí plnit mezinárodní závazky o společné bezpečnosti. [15]

2.3.1 Národní bezpečnost

Jedná se o stav, kdy objektu nehrozí závažné ohrožení svrchovanosti, územní celistvosti, základům politického uspořádání, vnitřního pořádku a bezpečnosti, jednotlivých hodnot, životního prostředí, životů a zdraví občanů. Ani jeho spojenci nejsou vystaveni žádným hrozbám, které by v případě jejich aktivace vyžadovaly ozbrojenou či jinou rizikovou spoluúčasť. Objekt je schopen a hlavně ochoten potenciální hrozby rozpoznat a v maximálně možné míře jim zamezovat, popřípadě je eliminovat. [11]

2.3.2 Základní vymezení bezpečnosti

Bezpečnost je pomíjivý pojem. Je to pojem nesnadno postižitelný a velice těžce změřitelný, jeho obsah nejde přesně vyčíslit. V nejobecnější rovině lze definovat bezpečnost dvěma způsoby - negativně a pozitivně. [4]

2.3.2.1 Negativní vymezení

Je podobné jako negativní vymezení svobody, kdy lze říct, že jde o absenci omezení, nebo nepřítomnost odporu nebo vážnějších překážek pohybu. Negativní vymezení bezpečnosti tedy znamená, že nejsou přítomny či vůbec neexistují hrozby. Podle tohoto vymezení lze říct, že bezpečnost je opakem stavu ohrožení, který je závislý na existenci a vzájemné interakci aktérů, kteří mají protichůdné zájmy a jsou tedy odhodláni k jejich dosažení použít i sílu, buď politickou, hospodářskou či vojenskou. [4]

2.3.2.2 Pozitivní vymezení bezpečnosti

Vztahuje se vždy ke konkrétnímu předmětu, k věci, obci, člověku, státu nebo bezpečnostnímu společenství. Nejbezpečnější je ten subjekt, který si zajistí vlastní přežití, či další rozvoj. Bezpečnost si často vysvětlujeme jako negaci negativních stavů. Což znamená, že bezpečný je ten subjekt, který je dostatečně mimo dosah přímých a naléhavých bezpečnostních hrozeb, nebo který je před možnými hrozbami spolehlivě chráněn. Živočišný druh je v bezpečí pokud se v jeho oblasti nenachází jeho přirozený nepřítel. Životní prostředí je bezpečné tam, kde nejsou přítomny nepříznivé dopady průmyslové činnosti lidstva. A proto mají vysoký bezpečnostní status odlehle vyspělé ostrovní státy jako Nový Zéland, nebo Austrálie. V pozitivním slova smyslu lze bezpečnost upevňovat cestou takových opatření, díky kterým hrozbu eliminujeme, nebo jí alespoň minimalizujeme. Dům, který je střežen je bezpečný proti zlodějům. Proti bouři je bezpečný, pokud má nainstalovaný spolehlivý hromosvod a proti povodním je dům bezpečný, když je postaven v dostatečné vzdálenosti od záplavového území. Ulice, nebo obec je bezpečná, pokud v ní hlídá policie. Peníze jsou v bezpečí, když budou uloženy dobře prověřené bance. [4]

2.3.2.3 Vnější bezpečnost státu

Jedná se o stav, kdy jsou na nejnižší možnou míru eliminovány hrozby ohrožující stát i jeho zájmy zvnějšku a kdy je tento stát k eliminaci potencionálních a existujících vnějších hrozeb efektivně vybaven a ochoten. Hrozby taky mohou být vojenské, či ekonomické povahy, nebo mohou mít charakter migrační vlny atd. [24]

2.3.2.4 Vnitřní bezpečnost státu

Je stav, kdy jsou na nejmenší možnou míru eliminovány hrozby ohrožující stát i jeho zájmy zevnitř a kdy je tento stát k eliminaci stávajících a potencionálních vnitřních hrozeb efektivně vybaven i k ní ochoten. Jedná se rovněž o souhrn vnitřních bezpečnostních podmínek i legislativních norem a opatření, kterým i stát zajišťuje demokracii, bezpečnost občanů, ekonomickou prosperitu, a jimiž stanoví i prosazuje normy morálky i společenského vědomí. [24]

2.3.3 Sektory bezpečnosti

Komplexní modely bezpečnosti jsou tvořeny menšími sektory, které se dají specifikovat takto:

- vojenský;
- politický;
- ekonomický;
- environmentální;
- společenský. [4]

Sektory bezpečnosti	Charakteristika
Environmentální bezpečnost	Je to stav kdy ekologický systém i lidská společnost na sebe vzájemně působí trvale udržitelným způsobem, jednotlivci mají dostatečný přístup ke všem přírodním zdrojům a existují mechanismy na zvládnání konfliktů a krizí nepřímo, nebo přímo spojené s životním prostředím či společností vyvolanými procesy ať už nezáměrně/záměrně či následkem nehody. Tyto hrozby mohou zapříčinit či zhoršovat již existující sociální napětí, nebo ozbrojený konflikt. Převážná většina z nich nerespektuje hranice a s velkou pravděpodobností může působit globálně. [24]

Tab. 1 Sektory bezpečnosti 1. Zdroj: [24]

Sektory bezpečnosti	Charakteristika
Vojenská bezpečnost	Spočívá převážně v opatřeních, která přijímají státy či koalice s cílem pojitit se proti daným aktuálním i budoucím bezpečnostním hrozbám. Vývoj od roku 1949 předvedl, že agrese vůči členskému státu NATO představuje neúnosné riziko. Nikoliv pro spojenecké státy, ale hlavně pro případného agresora, jelikož by ho stihla odvěta mnohem silnější než jeho úder. Po ukončení studené války trvale vzrůstá vážnost záměrné hrozby, „jehož aktérem se mohou stát noví, nestabilní činitelé bezpečnostní politik, zejména pak teroristické skupiny.“ [4]
Politická bezpečnost	Politika se především vztahuje především k organizační stabilitě společenských řádů. Jejich nejzákladnějším smyslem je především zajistit suverenitu států, jejich vnější a vnitřní legitimitu. Primárním referenčním objektem je územní stát, role činitele bezpečnostní politiky mají na starost a hlavně vlády o dva druhy hrozeb: vnější a vnitřní. Ve stabilních státech jsou vlády vystavovány silné vnitřní revizi a zabývají se primárně vnějšími hrozbami. Vnitřní hrozby představují nebezpečí převážně pro vnitřně slabé státy, v nichž je autorita vlády zpochybňována převážnou částí národa. Součástí těchto slabých zemí bývá rozsáhlé porušování lidských práv, které OSN potom s velkou pravděpodobností označí za, hrozbu pro mezinárodní mír a bezpečnost. [4]
Ekonomická bezpečnost	Jedná se o stav, ve kterém ekonomika objektu, jehož bezpečnost by měla být zajištěna (stát, seskupení států atd.) a není ohrožena bezpečnostními hrozbami, které výrazně snižují, či by mohli výrazně snížit její výkonnost potřebnou k zajištění obranných a dalších bezpečnostních kapacit, konkurence schopnosti objektu a sociálního smíru i jeho jednotlivých složek, tj. především jednotlivých podnikatelských subjektů na vnějších a vnitřních trzích. [24]
Sociální bezpečnost	Nejčastěji je vymezována ve vztahu k měkkým hrozbám, které jsou nezáměrné. Migrace má za následek často šíření nemocí, nebo epidemií, změny trhu práce, či dokonce postupnou změnu identity cílových zemí migračních pohybů. Činitelé záměrných hrozeb sociálního charakteru často bývají nacionalističtí politikové. Ti zveličují a hlavně dramatizují ohrožení identity, jejich objektem se stávají negativně působícími činiteli bezpečnostní politiky, kteří s velkou pravděpodobností vyvolají ozbrojené konflikty. (Ukrajinský konflikt/ Islámský stát (ISIS)) Aktérem sociálních hrozeb mohou být i diktátorské režimy. [4]

Tab.2 Sektory bezpečnosti 2. Zdroj: [4, 24]

2.3.4 Bezpečnost v prostředí regionálních konfliktů

Regionální konflikty, které vznikají na poměrně odlehlých místech našeho světa, daleko od euroatlantické oblasti. Jejich aktéry nejčastěji jsou diktátorské, či nacionalistické režimy, když slábnou jejich postavení a vliv, nadsazují hrozby, dramatizují bezpečnostní situaci, nebo způsobují ozbrojené konflikty. Díky válečnému stavu si pak myslí, že mají větší šanci na přežití. I když se odehrávají na periferii, může jejich hromadný dopad narušit celou strukturu stávajícího bezpečnostního uspořádání. Pravděpodobně rozbijí regionální

rovnováhu a v případě dalšího šíření negativně ovlivnit i globální bezpečnostní situaci. Nejčastěji do těchto konfliktů musí zasahovat nejvlivnější činitele bezpečnostní politiky na globální úrovni. Jako jsou: Organizace spojených národů (OSN), Evropská unie (EU), Organizace pro bezpečnost a spolupráci v Evropě (OBSE), Severoatlantická aliance (NATO), USA, Velká Británie, Francie, Rusko a Čína (jaderné státy a stálí členové Rady Bezpečnosti OSN). Tváří v tvář hrozbě regionálních konfliktů jsou donuceni uvážit rizika vlastních postupů. Jejich rozhodnutí je o dost náročnější, že v dnešním světě riskují neschopnost, pokud se budou přesně řídit právem a taky zároveň se dostanou do rozporu z právem, pokud se jednostranně zastanou obětí. Nečinnost by byla tou nejhorší variantou řešení. [4, 5]

2.3.5 Bezpečnost v době proliferace Zbraní hromadného ničení

Je zaměřeno na aktivní opatření proti vývozu a šíření zařízení, technologií a know-how k výrobě jaderných, biologických, chemických a bakteriologických zbraní nebo řízení střel. Dalším cílem je zabránit tajnému a pokoutnímu úsilí některých tzv. darebáckých států o dosažení schopnosti vyrábět tyto zbraně. Jde zejména o vyspělé štěpné materiály, termojaderné zbraně, radioaktivní materiály, biologické a chemické zbraně. Obzvláště velké úsilí se zaměřuje proti rozšiřování nosičů, a hlavně balistických řízených střel, díky kterým pak zbraně hromadného ničení dávají maximální vojenské, psychologické a strategické účinky. [4]

2.3.6 Bezpečnost v mezinárodních vztazích

Základní charakteristika

V mezinárodních vztazích je bezpečnost vymezována, jako: "*základní hodnota a nejvyšší cíl každého státu či bezpečnostního společenství sdružujícího více států. Bezpečnost jako stav je nejčastěji vysvětlována jako nepřítomnost či neexistence ohrožení nejvyšších hodnot státu či společenství. Stát je bezpečný v tom případě, když je zajištěna obrana jeho území a hodnot, které se na něm nacházejí, fungování jeho institucí a ochrana obyvatelstva.*" Když se jedná o státy, hovoří se o objektivním a subjektivním smyslu jejich bezpečnosti. Objektivní smysl znamená, že hodnoty, které sdílí společnost, nejsou ohroženy žádnou přímou hrozbou. Druhý z těchto dvou případů znamená, že neexistuje strach, že by se tyto hodnoty mohly stát předmětem nějakého útoku. Z tohoto se potom odvozují základní otázky: *Jaká nebezpečí by mohla ohrozit bezpečnost státu a jeho přežití, jak by se*

mohla projevit, jak je třeba jim čelit. Úsilí všech států o zajištění vlastní bezpečnosti se zaměřuje na tři hlavní cíle: [5, 4]

Za prvé, eliminace všech možných bezpečnostních hrozeb, ať už mají vojenský či nevojenský charakter.

Za druhé, je zajištění vnitřního pořádku a soudržnosti. Která je čím dál tím pevnější, čím zřejmější je kolektivní charakter přijímaných rozhodnutí.

Za třetí cíl je spojen se zajištěním spravedlnosti a bezpečnosti občanů. Taky bezpečnost státu můžeme vymezovat negativně či pozitivně. Podle negativního vymezení, jak už bylo zmíněno. Stav ve kterém, stát není vystaven žádné přímé a naléhavé hrozbě a nejsou nijak zpochybňovány myšlenky na kterých, byl stát založen. O pozitivním vymezení bezpečnosti státu, nebo bezpečnostních společenství jde hovořit v takovém případě, pokud je zajištěna obrana jejich území a hodnot, které se na něm nacházejí a pokud mohou fungovat jejich instituce a je ochráněno jejich obyvatelstvo. Velmi důležitým prvkem jsou myšlenky na kterých byl stát založen. [1]

2.4 Hrozba a přizpůsobivý stát

Poznání obsažené chybovosti v koncepčních úvahách o hrozbách odpovídá metodologickému důrazu na dosažení žádoucích vlastností „ohroženého“ subjektu čelícího hrozbám, jež nemohou být předem dostatečně dobře popsány. [10]

Resilientní systém nedisponuje úplnou obranyschopností, není nedotknutelný, ale v pružné reakci na hrozbu se trvale přizpůsobuje proměnlivým bezpečnostním podmínkám a rychle objevuje novou rovnováhu, při trvalém udržování vlastních funkcí. Resilience (pružnost) je jeden z typů stability; druhým je pevnost (resistence). V ekologické teorii se resilience přibližuje jako „stabilita gumy“ (systém se za působení vnějšího faktoru tvarově deformuje, zůstává ale neustále „sám sebou“ a po odeznění narušení se vrací do původního tvaru), zatímco resistance je „stabilitou skla“ (systém odolává beze změn i působení silných vnějších faktorů, avšak po překročení jejich mezní intenzity náhle nenávratně praská a dále již není ani schopen nadále fungovat, ani se regenerovat). [10]

Ze systémového hlediska tedy můžeme hrozby rozdělit na hrozby typu kladiva (kterým lépe odolávají systémy resilientní) a hrozby typu svěráku (jimž budou lépe odolávat systémy resistantní). Nové ekologické pojetí resilience pak zdůrazňuje i chroničnost tlaku hrozby, schopnost permanentní adaptace systému, a tedy i trvalost jeho funkcí v

neustále se měnících podmínkách, nikoliv už ale návrat do původního stavu ani jedinou rovnovážnou podobu systému.

Moderní stát by tedy měl fungovat jako bezpečnostně resilientní systém schopný účinné adaptace na působení (tlak) chronické hrozby i pružné reakce na (úder) náhlé hrozby. Někdejší představa státu jako pevnosti s resistantní bezpečností je patrně definitivně překonána. [10]

Antagoničnost (nevyvolané aktérem) tedy vymezujeme jako druhou systémovou charakteristiku hrozby. Stát (bez ohledu na schopnost a povahu jeho odezvy na hrozbu) jako svébytný předmět hrozby jedná zásadně diferencovaně podle toho, zda jde o hrozbu antagoinistickou, či neantagoinistickou. Toto dichotomické dělení je podle mínění neodmyslitelnou součástí každé bezpečnostní strategické koncepce a zároveň základním metodologickým vodítkem k popisu původce hrozby (aktéra). Podobně lze nahlížet i kategorizaci hrozeb podle jejich dynamiky (náhlá/trvalá). Aktér a dynamika jsou tak v daném kontextu stěžejními charakteristikami každé hrozby. [10]

Z tohoto důvodu byl vytvořen dokument zaměřený na snahu zabezpečit svou vlast, která díky dokumentaci bude dostatečně bezpečná a zajištěna proti možným bezpečnostním hrozbám. (Strategicplan) [23]

2.5 Hrozba a riziko

„jsou základní pojmy pro vyjádření strachu z toho, že dojde k nepříjemnému vývoji chráněných hodnot“. [8, 1]

2.5.1 Hrozba

je vždy hlavní, nezávisle existující a neodvozený fenomén, který chce, nebo s velkou pravděpodobností může poškodit nějakou určitou chráněnou hodnotu. Jedná se o vnější fenomén (činitel), existující bez touhy člověka. Závažnost hrozby je (přímo) úměrná povaze chráněné hodnoty a tomu, jak si danou hodnotu ceníme. Neintencionální hrozba je jevem naturogenním, která má za následek povodně, vichřice, zemětřesení, které jsou převážně náhodné povahy. Intencionální hrozba (antropogenní - lidské zapříčinění) je zapříčinována za jasným úmyslem někoho poškodit. Přípravuje jí, spouští i uskutečňuje jedinec, jako například teroristický útok, nebo se může jednat i kolektivního aktéra při hrozbě ozbrojeného konfliktu. [1, 8]

2.5.2 Riziko

se dá vždy odvodit z konkrétní hrozby. Míra rizika, jde tedy pravděpodobnost škodlivých následků, které vyplývají z dané hrozby a ze zranitelnosti zájmu možno vyjádřit na základě analýzy rizik, která vychází nejenom z posouzení schopnosti připravit se, jak čelit hrozbám. Riziko je vyjádření pravděpodobnosti vzniku hrozby. Početní hodnoty se mohou pouze pohybovat tedy v binární soustavě (0 a 1), při vyjadřování v procentech od 1% do 100%. Přijatelné riziko je stavem, kdy je vnímáno ohrožení a jsou připraveny aktivity, za účelem snížit pravděpodobnost, aby se nestala. Společenství, stát či jednotlivec se připravují tak, aby dané následky byly co nejmenší. [1]

V technických a ekonomických oborech a rovněž v disciplínách, které jsou zaměřeny na ochranu a bezpečnost počítačových systémů, či elektronických komunikací, jsou veličiny přesně změřitelné. Kvalifikovaná analýza rizik je běžným nástrojem, které obory využívají a dosazují hodnoty do rovnice rizika. Pro neintencionální hrozby je používána rovnice:[1]

$$\text{Riziko} = \frac{(\text{Hrozba}) \times (\text{Zranitelnost}) \times (\text{Hodnota})}{\text{Protiopatření}}$$

Vzorec 1. Riziko. Zdroj: [1]

Daná rovnice vyjadřuje, že čím je větší hrozba, zranitelnost a hodnota, tím je riziko vyšší. Velikost protiopatření snižuje riziko v nepřímé úměře.

U intencionálních hrozby, které lze vyjádřit například, jako úniky nebezpečných látek, průmyslové havárie, požáry, havárie dopravních prostředků, ztráty dat, nemusí být předem známo, jestli škodu zapříčinil člověk (úmyslně či nedbalostí), nebo k ní došlo bez jeho přičinění. Z hlediska skutečné škody je táto informace téměř nepodstatná, jelikož už došlo k poškození chráněných zájmů. Protiopatření jsou přijímána, jak vůči neintencionálním hrozbám, tak i proti úmyslným pachatelům. Aktéři (A)intencionálních hrozeb jsou posuzování z těchto hledisek: schopnost a motivovanost způsobit škodu. Pro výpočet rizika intencionální hrozby se používá rovnice: [1]

$$\text{Riziko} = \frac{(\text{Schopnost A}) \times (\text{Motivovanost A}) \times (\text{Zranitelnost}) \times (\text{Hodnota})}{\text{Protiopatření}}$$

Vzorec 2. Riziko. Zdroj: [1]

K porovnání rovnic v prvním a druhém případě můžeme konstatovat, že potenciální hrozby jsou součinem schopnosti a motivovanosti aktéra. [1]

3 BEZPEČNOSTNÍ HROZBY V PODMÍNKÁCH ČESKÉ REPUBLIKY

V této kapitole bude ukázán rozdíl bezpečnostních hrozeb podle státních organizací, ale také dle odborné literatury, která je na tuto problematiku zaměřena. Podle definice, která je používána vládou USA je bezpečnostní strategie: Dokument, který řídí koordinaci mezi federální, státní a místní vládou na prevenci a ochranu proti hrozbami a přírodními katastrofami. [14]

3.1 Od bezpečnostních hrozeb k bezpečnostním strategiím

Logická nepřijatelnost přímé úměrnosti mezi pravděpodobností a dopadem hrozby na jedné straně, avšak současně obsáhlost a reprezentativnost primární datové báze studie na straně druhé vedly k pokusu o modifikované využití anketních výsledků. Jeho hlavním cílem bylo objevit skrytou vztažnost mezi oběma klíčovými veličinami hrozby, tj. mezi pravděpodobností a dopadem. Jestliže na úrovni týkajících se definovaných hrozeb tato vztažnost zjevně neexistuje, byl pokus zjistit na úrovni nominálně definovaných hrozeb podle jejich systémových znaků. Byla použita metoda převodu nominálních charakteristik hrozeb na systémové, uplatněnou na porovnávací meta-analýza čtyř studií z Global Trends. [10]

Všech 50 hrozeb studie bylo nejprve transformováno podle charakteru aktéra, následně dle dynamiky příslušného projevu hrozby a na tomto základě bylo identifikováno 18 typů vztahu AKTÉR - JEV. Ke každému bylo nakonec přiřazeno průměrná hodnota pravděpodobnosti a dopadu podle odhadu respondentů studie. [10]

3.2 Bezpečnostní hrozby dle Bezpečnostní strategie České republiky 2003

Hrozba	Charakteristika
Terorismus	Na počátku 21.století se ukázalo, že teroristé nepůsobí lokálně a izolovaně, nýbrž globálně a koordinovaně. Terorismus se spojením extremismu a s kombinací šíření ZHN. Je pro nás a naše spojence velkou bezpečnostní hrozbou.
Šíření ZHN	Šíření zbraní hromadného ničení je jednou z největších bezpečnostních hrozeb současnosti. Z hlediska šíření a zneužití ZHN se stává nejrizikovější oblastí Střední a Blízký východ a jižní a východní Asie.
Nestabilita a regionální konflikty	V některých oblastech NATO existují méně stabilní regiony a státy. Pokud by nestabilita přerostla v krizi, či ozbrojený konflikt, který sebou často nese masová porušování lidských práv a svobod, vzniká hrozba migračních vln.
Organizovaný zločin	Je zaměřen na výrobu a distribuci drog, nelegální migrace, obchod s lidmi, prostituci, krádeže duševního vlastnictví, krádeže aut, počítačové pirátství a nelegální obchod společně s obchodem se zbraněmi.
Korupce	Riziko korupce je stále v ČR, až nepřijatelně vysoké a může být nabyto, až do příliš velké úrovně, kdy budou významně poškozeny zájmy ČR.
Migrace	K hrozbám přispívá narůstající nerovnováha mezi Severem a Jihem. Nespokojenost se životními podmínkami vede k migraci, převážně ilegální, do zemí na Severu.
Smrtelné choroby	V důsledku globalizace se dá očekávat, že naroste počet epidemií smrtelných chorob
Živelné pohromy	Díky vlivům lidské činnosti dochází ke globálním klimatickým změnám. Důsledkem těchto změn na životní prostředí se mohou projevit v podobě rozsáhlých živelných pohrom.
Průmyslové havárie	Navzdory preventivním a ochranným opatřením v podobě legislativy, kontroly, zásad a striktních standardů rizikových provozů. Nelze v budoucnu vyloučit i hrozbu průmyslových havárií.

Tab. 3. Bezpečnostní hrozby podle Bezpečnostní strategie 2003. Zdroj: [19]

3.3 Bezpečnostní hrozby dle Bezpečnostní strategie České republiky 2011

Hrozby	Charakteristika
Terorismus	Hrozba terorismu je stále vysoká. Teroristé jsou schopni ohrozit lidské životy a zdraví, ale také rovněž kritickou infrastrukturu za prosazení svých politických cílů.
Šíření ZHN	Někteří nestátní a státní aktéři usilují skrytě či otevřeně o získání zbraní hromadného ničení a jejich nosičů. Schopnost těchto prostředků zasáhnout z velké vzdálenosti území ČR, či jejich spojení klade vysoké nároky na aktivní a pasivní protiopatření.
Kybernetické útoky	Mohou představovat nový způsob vedení války, či mohou mít teroristickou, nebo kriminální motivaci a mohou být nástrojem k destabilizaci společnosti.
Nestabilita a regionální konflikty v euroatlantickém prostoru a jeho okolí	Nevyřešené konflikty se všemi negativními následky mohou mít nepřímý i přímý vliv na bezpečnost ČR.
Negativní aspekty mezinárodní migrace	Další možné následky napojení na organizovaný zločin. Pozitivní přínosy legální migrace pro politický, kulturní, ekonomický rozvoj společnosti může oslabit nedostatečná integrace přistěhovalců. A může také být zdrojem sociálního napětí.
Organizovaný zločin a korupce	Širší rozměr získává v nynějším bezpečnostní prostředí organizovaný zločin, který prostřednictvím osobních a obchodních vztahů překračuje hranice státu. Korupce společně s organizovaným zločinem může nabýt podoby klientelistických, vlivových, či korupčních sítí vést k podkopávání samotných základů společnosti.
Ohrožení funkčnosti kritické infrastruktury	Kritická infrastruktura představuje klíčový systém prvků, jejichž nefunkčnost či narušení by měla závažný dopad na bezpečnost státu, zabezpečení základních životních potřeb obyvatelstva, či ekonomiku státu.
Přerušování dodávek strategických surovin nebo energie	Hlavním cílem je vytvářet předpoklady pro nepřerušované dodávky strategických surovin i v domácím prostředí pak předpoklady pro stabilní dodávky elektrické energie a pro tvorbu strategických rezerv státu.
Pohromy přírodního a antropogenního původu a jiné mimořádné události	Extrémní projevy počasí a pohromy antropogenního a přírodního původu mohou mít kromě ohrožení životů, bezpečnosti a zdraví obyvatel a jejich majetku a životní prostředí dopad také na ekonomiku země, zásobování surovin, pitnou vodou, nebo poškození kritické infrastruktury. Šíření infekčních nemocí klade větší nároky na ochranu veřejného zdraví a zajištění poskytování zdravotní péče.

Tab. 4. Bezpečnostní hrozby podle Bezpečnostní strategie 2011. Zdroj: [20]

3.4 Bezpečnostní hrozby dle Bezpečnostní strategie České republiky 2015

Hrozby	Charakteristika
Oslabování mechanismu kooperativní bezpečnosti i politických a mezinárodně právních závazků v oblasti bezpečnosti	Některé země usilují o revizi stávajícího mezinárodního uspořádání a jsou tudíž připraveny k dosažení svých vlastních cílů využit metod hybridního válčení, kombinujících nekonvenční a konvenční vojenské prostředky s nevojenskými prostředky. Tyto země posilují svůj vojenský potenciál a snaží se budovat si exkluzivní sféry vlivu prostřednictvím destabilizace sousedních zemí a využívají místních konfliktů a sporů. (např. konflikt na Ukrajině)
Nestabilita a regionální konflikty v euroatlantickém prostoru a jeho okolí	Všechny nevyřešené konflikty mohou mít nepřímý i nepřímý vliv, či dopad na bezpečnost ČR.
Terorismus	Charakteristickým rysem je existence nadnárodních sítí volně propojených skupin či jednotlivců. Kteří jsou schopni ohrozit lidské životy, zdraví a životní prostředí, ale taktéž kritickou infrastrukturu.
Šíření ZHN	Někteří nestátní a státní aktéři usilují skrytě či otevřeně o získání zbraní hromadného ničení a jejich nosičů. Schopnost těchto prostředků zasáhnout z velké vzdálenosti území ČR, či jejich spojence klade vysoké nároky na aktivní a pasivní protiopatření.
Kybernetické útoky	Mohou představovat nový způsob vedení války, či mohou mít teroristickou nebo kriminální motivaci a mohou být nástrojem k destabilizaci společnosti.
Negativní aspekty mezinárodní migrace	Zvyšuje se počet lokálních ozbrojených konfliktů (konflikt na Ukrajině, Islámský stát) což vyvolává zvýšení míry nelegální migrace, která je následně zdrojem nebo katalyzátorem řady bezpečnostních problémů.
Extremismus a nárůst internetnického a sociálního napětí	Existence sociálně vyloučených sociálních skupin a lokalit se spolupodílí na vytváření kriminogenního prostředí, vyvolává sociální i internetnické napětí, které následně využívají nejrůznější extremistické skupiny.

Tab. 5. Bezpečnostní hrozby podle Bezpečnostní strategie 2015. Zdroj: [7]

Hrozby	Charakteristika
Organizovaný zločin, zejména závazná hospodářská a finanční kriminalita, korupce, obchodování s lidmi a drogová kriminalita	Širší rozměr získává v nynějším bezpečnostní prostředí organizovaný zločin, který prostřednictvím osobních a obchodních vztahů překračuje hranice státu. Korupce společně s organizovaným zločinem může nabýt podoby klientelistických, vlivových, či korupčních sítí vést k podkopávání samotných základů společnosti.
Ohrožení funkčnosti kritické infrastruktury	Kritická infrastruktura představuje klíčový systém prvků, jejichž nefunkčnost či narušení by měla závažný dopad na bezpečnost státu, zabezpečení základních životních potřeb obyvatelstva, či ekonomiku státu.
Přerušení dodávek strategických surovin nebo energie	Hlavním cílem je vytvářet předpoklady pro nepřerušované diverzifikované dodávky strategických surovin v domácím prostředí pak předpoklady pro stabilní dodávky elektrické energie a pro tvorbu strategických rezerv státu.
Pohromy přírodního a antropogenního původu a jiné mimořádné události	Extrémní projevy počasí a pohromy antropogenního a přírodního původu mohou mít kromě ohrožení životů, bezpečnosti a zdraví obyvatel a jejich majetku a životní prostředí dopad také na ekonomiku země, zásobování surovin, pitnou vodou, nebo poškození kritické infrastruktury. Šíření infekčních nemocí klade větší nároky na ochranu veřejného zdraví a zajištění poskytování zdravotní péče.

Tab. 6. Bezpečnostní hrozby podle Bezpečnostní strategie 2015. Zdroj: [7]

„Na základě analýzy bezpečnostního prostředí, ve kterém se ČR nachází, lze identifikovat specifické hrozby pro její bezpečnost. ČR jako zodpovědný člen mezinárodních organizací zahrnuje mezi relevantní bezpečnostní hrozby i takové, které nemají přímý dopad na její bezpečnost, ale ohrožují její spojence“. [7]

Bezpečnostní strategie prošla velkým vývojem od roku 2003 do 2015, kde byli přidány, či více zohledněny bezpečnostní hrozby pro Českou republiku. Vývoj se odvíjel podle tehdejší bezpečnostní politiky a možných hrozeb ohrožující více či méně bezpečnost a svrchovanost České republiky a jejich demokratických základů.

3.5 Bezpečnostní hrozby dle Ministerstva vnitra České republiky

Hrozba	Charakteristika
Terorismus	Charakteristickými rysy jsou existence nadnárodních sítí volně propojených skupin či jednotlivců, kteří jsou schopni ohrozit lidské životy, zdraví a životní prostředí, ale taktéž kritickou infrastrukturu.
Organizovaný zločin	Je zaměřen na výrobu a distribuci drog, nelegální migraci, obchod s lidmi, prostituci, krádeže duševního vlastnictví, krádeže aut, počítačové pirátství a nelegální obchody společně s obchodem se zbraněmi.
Kybernetické hrozby	Mohou představovat nový způsob vedení války, či mohou mít teroristickou, nebo kriminální motivaci a mohou být nástrojem k destabilizaci společnosti.
Extremismus	Existence sociálně vyloučených sociálních skupin a lokalit se spolupodílí na vytváření kriminogenního prostředí, vyvolává sociální i interetnické napětí, které následně využívají nejrůznější extremistické skupiny.
Bezpečnost civilního letectví	Po 11.září 2001 se stala prioritou státních bezpečnostních složek.
Korupce	Riziko korupce je stále v ČR, až příliš nepříjemně vysoké a může být nárůst, až do příliš velké úrovně kdy budou významně poškozeny zájmy ČR.

Tab. 7. Bezpečnostní hrozby podle Ministerstva vnitra České republiky. Zdroj: [9]

- Jak jste si jistě mohli všimnout, rozdíly mezi bezpečnostními hrozbami České republiky Ministerstva vnitra a Bezpečnostní strategií jsou docela velké. Co si týče priorit bezpečnostních hrozeb, kde Ministerstvo vnitra má na prvním místě terorismus, tak bezpečnostní strategie 2015 jej zařadila, až na třetí příčku. A korupci sloučili s organizovaným zločinem.
- A proto jsem se rozhodl napsal dotazující email adresovaný na Ministerstvo vnitra České republiky, aby mi pomohli osvětlit některé mé nejasnosti týkající se dokumentu Bezpečnostní strategie, kde jsou popsány nejnovější bezpečnostní hrozby pro Českou republiku a jejich dalších publikací bezpečnostních hrozeb, které se nacházejí na oficiálních stránkách Ministerstva vnitra. [9]

Reakce zástupce MVČR byla okamžitá a vstřícná celá korespondence je uvedena v 1.příloze bakalářské práce.

3.6 Bezpečnostní hrozby dle Bezpečnostní informační služby (BIS)

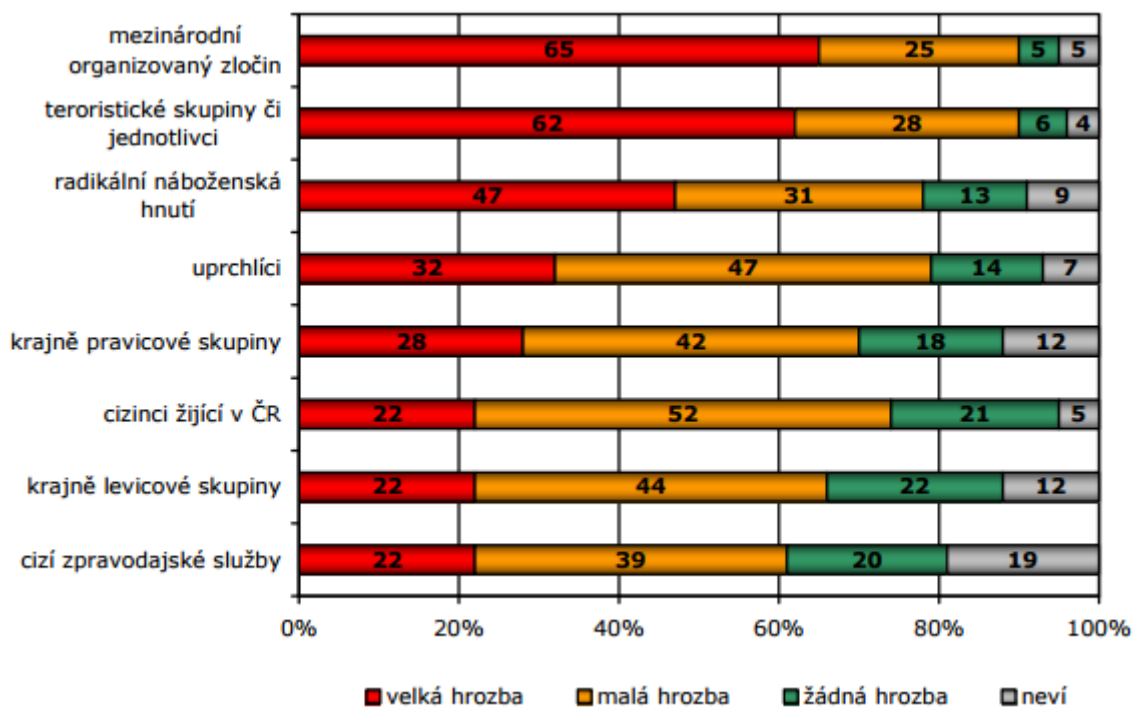
Hrozby	Charakteristika
Terorismus	V dnešním světě je terorismus mezinárodním jevem, před kterým není v bezpečí žádný stát a proto základem činnosti BIS v této oblasti je zejména mezinárodní spolupráce. BIS je rovněž zaměřena na nábor, nebo získávání financí, či jiné logistické podpory terorismu a jiné aktivity podporující terorismus.
Ochrana ekonomických zájmů státu	Hlavním cílem je zajistit, aby adresáti informací byli včas seznámeni s riziky, která by mohli ohrozit zájmy státu v jejich působnosti a aby měli pro svá klíčová ekonomická rozhodnutí všechny relevantní poznatky.
Kontrašpionáž	Hlavním úkolem informační i preventivní činnosti BIS je především bránění úniku utajovaných, nebo citlivých informací a zařízení do rukou cizí moci, skryté či zjevné narušování činnosti zpravodajských služeb cizí moci, maření a odhalování vlivových operací cizí moci.
Ochrana ústavnosti a demokratických principů	Cílem je zájem o aktivity subjektů, které se otevřeně či skrytě hlásí k ideologii neslučitelné s demokratickými základy a právní řádem ČR, či jejich aktivity jsou motivovány ekonomicky, sociálně, nebo politicky a které mohou podněcovat k boji proti demokratickému zřízení ČR.
Obchod s vojenským materiálem a proliferace	Úkolem je zamezit dodávkám již ve fázi poptávky i přípravy obchodu. V zahraničním obchodu s vojenským materiálem je snaha minimalizovat rizika spojená s vývozy do zemí, které nesplňují záruky, že se nezneužijí zbraně se smrtícími účinky k nadměrnému hromadění.
Organizovaný zločin	Je zaměřen na výrobu a distribuci drog, nelegální migraci, obchod s lidmi, prostituci, krádeže duševního vlastnictví, krádeže aut, počítačové pirátství a nelegální obchody společně s obchodem se zbraněmi.
Kybernetická bezpečnost	Kybernetické útoky mohou představovat nový způsob vedení války, či mohou mít teroristickou, nebo kriminální motivaci a mohou být nástrojem k destabilizaci společnosti.
Ochrana utajovaných informací	Cílem BIS je zpravodajsky chránit subjekty, které pracují s utajovanými poznatky.

Tab. 8. Bezpečnostní hrozby podle Bezpečnostní informační služby. Zdroj: [22]

- Pokusil jsem se kontaktovat Bezpečnostní informační službu ohledně nejasností s jejími bezpečnostními hrozbami s porovnáním bezpečnostních hrozeb, které má Ministerstvo vnitra České republiky a dokumentů Bezpečnostní strategie. Avšak bez odezvy.
- Na doporučení mého vedoucího práce jsem sepsal doporučený dopis adresovaný Bezpečnostní informační službě, aby mi na můj dotaz odpověděli dle zákona 106/1999 Sb., o volném přístupu k informacím. [21]
- Momentálně čekám na odpověď.

3.7 Bezpečnostní hrozby pro Českou republiku podle veřejnosti

Informace týkající se veřejného průzkumu, který byl publikován 3. prosince 2014 a provedl jej Milan Tuček ve spolupráci Centra pro výzkum veřejného mínění, Sociologického ústavu AV ČR. Byl mi doporučen za maximálně vhodný dokument, který by doplnil cíle bakalářské práce.

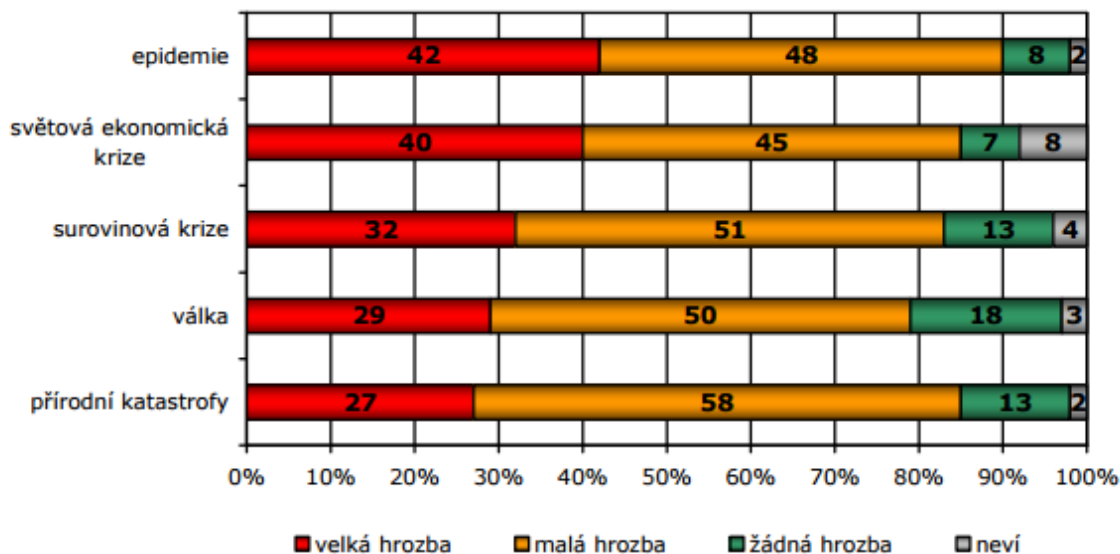
Graf 1. Reálnost hrozby pro ČR v současné době (v%) Zdroj: [12]

Bezpečnostní hrozba	Reálnost hrozby pro ČR dle veřejnosti
Mezinárodní organizovaný zločin	Velká hrozba
Teroristické skupiny či jednotlivci	Velká hrozba
Radikální náboženská hnutí	Velká hrozba
Uprchlíci	Malá hrozba
Krajně pravicové skupiny	Malá hrozba
Cizinci žijící v ČR	Malá hrozba
Krajně levicové skupiny	Malá hrozba
Cizí zpravodajské služby	Malá hrozba

Tab. 9. Reálnost hrozby pro ČR v současné době podle veřejnosti 1. Zdroj: [12]

Veřejnost podle doloženého dotazníku považuje za velké bezpečnostní hrozby mezinárodní organizovaný zločin, teroristy a radikální náboženské hnutí, která mnohdy bývají propojeny s terorismem, tak jako mezinárodní organizovaný zločin, díky kterému jsou mnohdy teroristické skupiny financovány.

Malé bezpečnostní hrozby dle veřejnosti představují cizí zpravodajské služby, cizinci žijící v ČR a krajně pravicové i levicové skupiny. A nakonec uprchlíci, kterým se v dnešním světě dostává tvrdého zacházení (např. v Austrálii). Proto by bylo zajímavé dát dotazník nyní, kdy se situace poněkud změnila, zda by je hodnotili stejně.

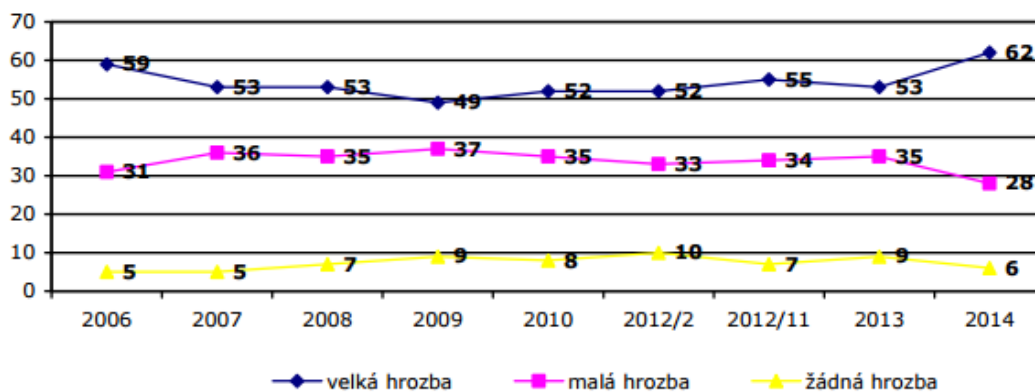

Graf 2. Reálnost hrozby pro ČR v současné době (v%). Zdroj: [12]

Bezpečnostní hrozba	Reálnost hrozby pro ČR dle veřejnosti
Epidemie	Malá hrozba
Světová ekonomická krize	Malá hrozba
Surovinová krize	Malá hrozba
Válka	Malá hrozba
Přírodní katastrofy	Malá hrozba

Tab. 10. Reálnost hrozby pro ČR v současné době podle veřejnosti 2. Zdroj: [12]

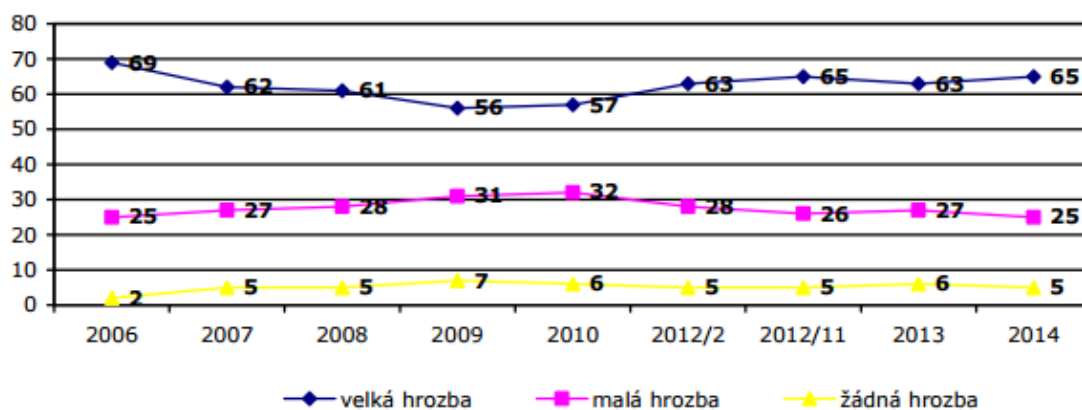
Buď dotazovaní lidé nesledovali dění kolem sebe, nebo této části dotazníku nevěnovali velkou pozornost. Přírodní katastrofy jsou zařazeny do bezpečnostních hrozeb a lidé se s přírodními katastrofami potýkají nejčastěji v podobě povodní, v posledních desetiletích i v ČR. Epidemie? V roce 2014 zuřila v Africe Ebola a vyděsila celý svět. Válka byla taky zařazena jako malá hrozba i když na relativně blízké Ukrajině zuří ozbrojený konflikt, který může ohrozit i Českou republiku.

Pozn.: Dopočet do 100 % tvoří odpovědi „nevím“.
Zdroj: CVVM SOÚ AV ČR, v.v.i., Naše společnost.

Graf 3. Reálnost hrozby pro ČR: Teroristické skupiny a jednotlivci. Zdroj: [12]

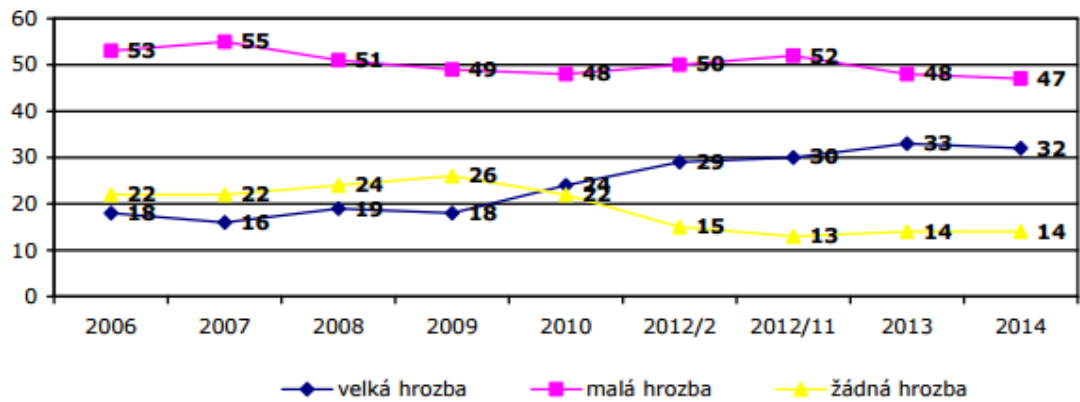
Lze si všimnout, že od teroristického útoku 11.zář 2001 v USA se veřejnost cítila velice ohrožena, postupem času slábla veřejná informovanost o teroristických aktivitách a tudíž si veřejnost myslela, že nebezpečí teroristického útoku slábne. Když se objevily zprávy o Islámském státu ohrožení obyvatelstva opět vzrostlo.

Pozn.: Dopočet do 100 % tvoří odpovědi „nevím“.
Zdroj: CVVM SOÚ AV ČR, v.v.i., Naše společnost.

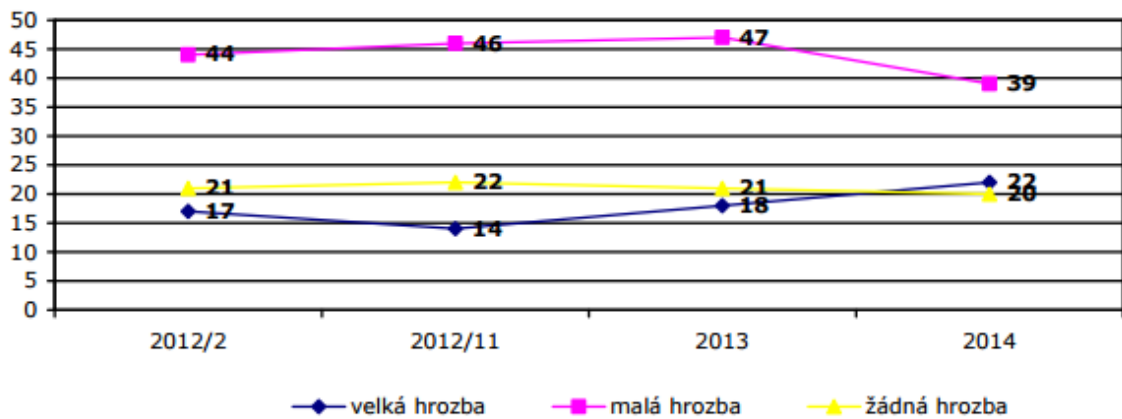
Graf 4. Reálnost hrozby pro ČR: Mezinárodní organizovaný zločin. Zdroj: [12]

Pocit ohrožení je na pravém místě, mezinárodní organizovaný zločin bude vždy jedna z největších bezpečnostních hrozeb pro celý svět, takže i pro Českou republiku.

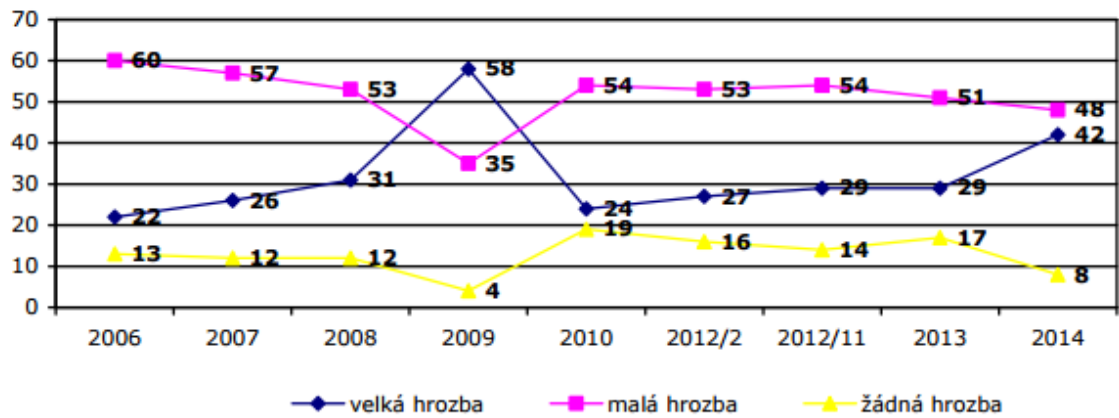
Pozn.: Dopočet do 100 % tvoří odpovědi „nevím”.
 Zdroj: CVVM SOÚ AV ČR, v.v.i., Naše společnost.

Graf 5. Reálnost hrozby pro ČR: Uprchlíci.
 Zdroj: [12]

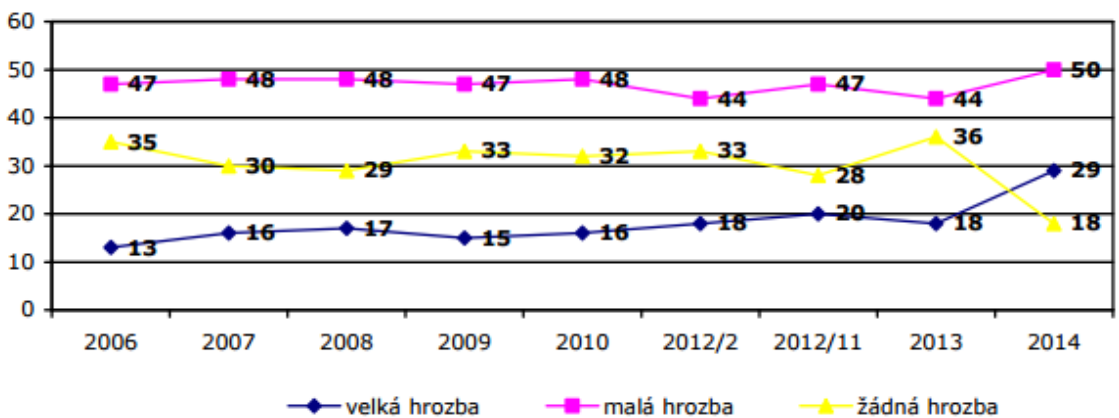
Pozn.: Dopočet do 100 % tvoří odpovědi „nevím”.
 Zdroj: CVVM SOÚ AV ČR, v.v.i., Naše společnost.

Graf 6. Reálnost hrozby pro ČR: Cizí zpravodajské služby. Zdroj: [12]

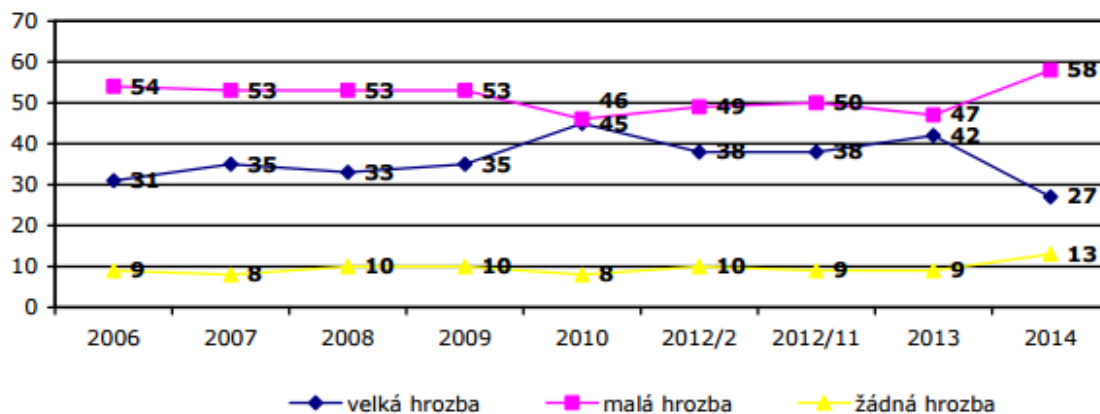
Pozn.: Dopočet do 100 % tvoří odpovědi „nevím”.
Zdroj: CVVM SOÚ AV ČR, v.v.i., Naše společnost.

Graf 7. Reálnost hrozby pro ČR: Epidemie. Zdroj: [12]

Pozn.: Dopočet do 100 % tvoří odpovědi „nevím”.
Zdroj: CVVM SOÚ AV ČR, v.v.i., Naše společnost.

Graf 8. Reálnost hrozby pro ČR: Války. Zdroj: [12]

Pozn.: Dopočet do 100 % tvoří odpovědi „nevím“.
Zdroj: CVVM SOÚ AV ČR, v.v.i., Naše společnost.

Graf 9. Reálnost hrozby pro ČR: Přírodní katastrofy.

Zdroj: [12]

Ruská federace	28,2 %
Ukrajina	16,4 %
Irák	14,9 %
Írán	9,4 %
Afghánistán	9,1 %
Sýrie	5,8 %
USA	5,5 %
KLDR	4,8 %
Čína	3,3 %
Pákistán	3,1 %
Izrael	2,9 %
Palestina	1,8 %
Německo	1,2 %
jiné státy ³	10,3 %
jiná odpověď ⁴	7,2 %
neexistuje takový stát	21,3 %
Neví	19,7 %
BEZ ODPOVĚDI	135,1 %
CELKEM	300,0 %

Pozn.: Údaje představují procentní podíly uvedení příslušných odpovědí v rámci celého souboru, přičemž každý respondent mohl uvést až tři rozličné odpovědi, proto celkový součet činí 300 %.

Zdroj: CVVM SOÚ AV ČR, v.v.i., Naše společnost 3. – 10. 11. 2014, 1085 respondentů starších 15 let, osobní rozhovor.

Tab.11. Země, které pro ČR představují reálnou hrozbu 1. Zdroj: [12]

Země	Jak moc daná země představuje bezpečnostní hrozbu pro ČR
Ruská federace	28,2 %
Neexistující stát	21,3%
Ukrajina	16,4%
Irák	14,9%
Jiné státy	10,3%
Irán	9,4%
Afghánistán	9,1%

Tab. 12. Země které pro ČR představují reálnou hrozbu 2. Zdroj: [12]

Strach z rostoucí bezpečnostní hrozby, která se odehrává nedaleko České republiky jde poznat podle vyplývající tabulky a to, že občané se bojí nestabilních regionálních konfliktů, které ohrožují právě jejich domovy i Českou republiku.

3.8 Bezpečnostní hrozby pro Evropskou unii

Bezpečnostní hrozba	Charakteristika
Terorismus	Představuje stále větší bezpečnostní hrozbu pro celou Evropu. Teroristé jsou velmi dobře financováni, propojeni elektronickými sítěmi a připraveni použít neomezené násilí s cílem způsobit masové ztráty na životech. Vlna, která zasáhla celý svět, je spojována s násilným náboženským extremismem.
Šíření ZHN	Mezinárodní smluvní režimy a ujednání o kontrole vývozu pomohly šíření zbraní hromadného ničení i jejich nosičů zpomalit. Nyní avšak vstupujeme do nového a nebezpečného období, které by mohlo vést k závodům ve vyzbrojování zbraněmi hromadného ničení, zejména na Blízkém východě.
Regionální konflikty	Problémy, jakých jsme svědky na Ukrajině, mají přímý i nepřímý dopad na evropské zájmy, stejně jako tomu je v případě konfliktů odehrávajících se blíže našeho domova, především na Blízkém východě. Násilné nebo „zamrzlé“ konflikty, které přetrvávají na našich hranicích, ohrožují stabilitu regionu. Maří lidské životy a sociální i fyzické infrastruktury.
Selhání státu	Špatná správa věcí veřejných – korupce, zneužívání moci, slabé instituce a nedostatek odpovědnosti – narušuje spolu s občanskými konflikty státy zevnitř. V některých případech to vedlo až ku zhroucení státních institucí. Nejznámější příklady z nedávné doby jsou Ukrajina, Irák a Afghánistán pod vládou Tálibánu a jiných organizací. Pád státu může být spojován se zjevnými hrozbami, jakými je organizovaná trestná činnost nebo terorismus. Selhání státu je alarmující jev, který podkopává celosvětové politické uspořádání a navyšuje regionální nestabilitu.
Organizovaná trestná činnost	Evropa je pro organizovanou trestnou činnost primárním cílem. Tato vnitřní hrozba má pro naši bezpečnost důležitý vnější rozměr – převážnou část aktivit zločineckých skupin tvoří zahraniční obchodování s drogami (80% je z Afghánistánu), ženami, nelegálními přistěhovalci a zbraněmi. Možná je i spojitost s terorismem.(pašování drog z Afghánistánu do Evropy).

Tab. 13. Bezpečnostní hrozby pro Evropskou unii. Zdroj: [2]

Bezpečnostní hrozby pro Evropskou unii jsou velice podobné s bezpečnostními hrozbami pro Českou republiku. Bezpečnostní strategie ČR určitě čerpala z tohoto zdroje a od ní i zbylé státní orgány. Jako například Ministerstvo vnitra, které se spolupodílí na dokumentu Bezpečnostní strategie, tak i porovnávaná Bezpečnostní informační služba.

II. PRAKTICKÁ ČÁST

4 ŠÍLENÍ STŘELCI

Praktická část bakalářské práce se zaměří na ne příliš probádané téma to jsou tzv. „Šílení střelci“. Tento problém, či hrozba nejsou příliš písemně zpracováni z důvodu, že tato trestná činnost v ČR či v Evropě je pouze okrajová. To, že tyto trestné činy se odehrávají zřídka, neznamená, že se daný problém(hrozba) u nás nemůže vyskytnout.

Případy „šílené střelby“ jsou označeny jako signální zločiny. Signální zločiny výrazně mění náladu a atmosféru v celé společnosti a vyvolávají dojem, že něco v nepořádku a proto je nutné urychleně zjednat nápravu. Dochází tím ke znatelnému posunu v názorech a postojích ke kriminalitě a trestní justici, na což musí nejen politici, ale i orgány činné v trestním řízení najít vhodnou odpověď, aby před občany neztratili svou tvář. (např. Uherský Brod 24. února 2015 „šílený střelec“ zastřelil 8 obětí). [13]

4.1 Definice šílených střelců

Šílené střelce můžeme definovat jako vysoce agresivní pachatele, kteří v krátkém časovém období spáchají masovou vraždu pomocí střelné zbraně či zbraní, často s nástražnými a výbušnými systémy. [13]

Typické pro případ „šílené střelby“ je i fakt, že se odehrávají v místech s velkou hustotou obyvatelstva, tudíž ve městech a velkých aglomeracích. „Šílená střelba“ z hlediska provedení může být buďto promyšlená a dlouhodobě připravována, nebo se může jednat o výsledek afektu (silného emocionálního otřesu, kdy je přítomná zloba, vztek, hněv). V obou případech hraje podstatnou roli tzv. iniciační situace, která samostatné chování (či alespoň úvahy o možném realizování šílené střelby) vyvolává. [13]

4.2 Motiv šílených střelců

Tendenci k agresivnímu jednání zvyšují například tyto podněty:

- pocit bezmoci, nemožnost alternativních voleb
- provokující verbální i neverbální projevy (výsměch, urážky, postoje, gesta)
- intoxikace ethanolem, léky, drogami apod. [13]

Motivy :

1. Makrosociální - motivem je nespokojenost ve společnosti, v komunitě.
2. Mikrosociální - jedná se o konkrétního viníka, či viníky. [13]

4.3 Oběti šílených střelců

V případě „šílených střelců“ jsou oběťmi převážně náhodní lidé (neštěstí v Uherském Brodě), viz výše: ale není vyloučeno, že si „šílený střelec“ své oběti vytipuje zcela záměrně (např. podle národnostní/etnické, politické, pohlavím rozlišenou skupinou, sociální, náboženské). [13]

4.4 Cílové skupiny

Případ šílené střelby lze také označit za důsledek „odcizení násilí“ kdy pachatel není přímo konfrontován s obětí, ale může být pouhým pozorovatelem. I to je důvod, proč případy „šílené střelby“ jsou spojovány s vlivem počítačových her, médií, projevům na sociálních sítích (Twitter, Facebook, atd.) či obecně s nárůstem násilí ve společnosti. I když lze jen obtížně určit rizikové skupiny a potenciální pachatele „šílené střelby“, lze konstatovat, že pachatelé této trestné činnosti se mohou rekrutovat z těchto povoláních: [13]

- Současní a bývalý vojáci;
- Policisté;
- Členové střeleckých oddílů;
- Zaměstnanci bezpečnostní agentury;
- Osoby závislé na psychotropních látkách a omamných látkách;
- Členové skupin organizovaného zločinu. [13]

4.5 Vliv médií, počítačových her a sociálních sítí

Vztah kriminality k médiím je zřejmý, představuje pro subjekt objekt trvalého zájmu. Jehož intenzita může dosahovat až forem určité posedlosti. Případy „šílené střelby“ jsou mediálně vděčným tématem, které se dostává do televizního přenosu i ve formě přímého vysílání. Média dávají důraz na osobní odpovědnost pachatele za zločin a naopak je tolik nezajímá vysvětlení založené na adekvátním porozumění kulturním, sociálním či politicko-ekonomických faktorům. [13]

Z psychologických výzkumů vyplývá, že agrese v médiích má velký posilující účinek na lidi sledující agresivní chování. odborníci konstatují, že veliká moc médií ovlivňovat citění, myšlení a jednání lidí je nezpochybnitelným faktorem. Obecně se dá vysvětlit jako mechanismus imitace, či v krajní podobě dokonce indoktrinace. Agrese v televizním

vysílání může sloužit jakožto vzor vhodný napodobení. Agrese v médiích s obrovskou pravděpodobností zvyšuje agresivní tendence, objeví-li se tyto podmínky: [13]

- Efektivita;
- Normativnost;
- Přiléhavost;
- Chytlavost.

Realistické zobrazení konkrétní činnosti, tj. agrese, se kterou má divák už nějakou i když jen zprostředkovanou zkušenost, zaujme diváka více než fiktivní násilí. V této souvislosti jsou velice kritizovány i televizní přímé přenosy či záznamy „šílené střelby“, které s velkou pravděpodobností můžou další pachatele inspirovat a popostrčit další případy k této trestné činnosti. [13]

Avšak jsou na tom stejně sociální sítě, které umožňují sdílet videosekvence a tím inspirovat další pachatele. Stojí za zmínku skutečnost, že část „šílených střelců“ si vedla například internetový deník. V něm projevovali své skryté myšlenky, přání a emoce. V dnešní době může být deník vytvořen ve formě internetových stránek, nebo blogu. Několik subjektů umístilo na webové stránky video se vzkazem, nebo vysvětlením svého hrůzného činu. Příklady: [13]

- Matti Juhani Saariho - Na střední škole ve Finsku dne 23. září 2008 zastřelil 10 spolužáků.
- Či Seung-Hui - Na státní univerzitě ve Virginii 16. dubna 2007 zastřelil 32 obětí a během masakru poslal videonahrávku na televizní stanici NBC.

V minulosti se psychologové pokoušeli zkoumat vliv počítačových her na zvýšení agresivity a izolace od reálného světa hráčů. Některé studie souvislost potvrdili, avšak jiné vyvrátily. [13]

V případě „šílených střelců“ na Columbineské střední škole v Coloradu (dne 20. dubna 1999 - zastřelili 12 spolužáků) bylo prokázáno, že oba subjekty byli fascinovány počítačovou hrou Doom. Jeden ze střelců Eric Harris již v roce 1996 na internetových stránkách propagoval řešení použitelné při této počítačové hře. Oběti své střelby vůbec nevnímali jako živé bytosti, ale pouze jako svoje nepřátele. Je třeba nicméně poznamenat, že pravidelné hraní počítačových her není zdaleka automatickou součástí životního

stylu potencionálního školního střelce. Naopak se dá říct, že ve většině případů se jednalo o osoby, které tento koníček v minulosti neprovozovaly. [13]

5 BEZPEČNOSTNÍ PŘEDPISY DRŽENÍ PALNÉ ZBRANĚ

5.1 Legislativa

- Zákon č.288/1995 Sb., o střelných zbraních a střelivu
- Zákon č.13/1998 Sb., kterým se mění a doplňuje zákon č.288/1995 Sb., o střelných zbraních a střelivu

ve znění pozdějších právnických předpisů, stanoví podmínky pro nabývání vlastnictví ke střelným zbraním a střelivu, držení, registraci, používání i nošení střelných zbraní, některé podmínky provozování koncesovaných životností dle zákona č. 278/2008 Sb., souvisejících se střelnými zbraněmi a střelivem a působnost úřadu v oblasti střelných zbraní a střeliva. [16]

- „*Předpis č.119/2002 Sb., Zákon o střelných zbraních a střelivu o změně zákona č.156/2000 Sb., o ověřování střelných zbraní, střelivu, ve znění zákona č.13/1998Sb., a zákona č.368/1992 Sb., o správních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů, a zákona č.455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon), ve znění pozdějších předpisů, (zákon o zbraních)*“.

Ustanovení tohoto zákona se nevztahuje na zbraně, munici a střelivo, které má ve své výstroji zařazena Armáda České republiky, ozbrojené složky celní správy a veřejných ozbrojených sborů. Postavení veřejných ozbrojených sborů jsou vymezeny zvláštní zákony. [16]

Na rozdíl od minulé právní úpravy vymezuje zákon dva základní instituty, a těmi jsou:

- Držení zbraně a střeliva - tím rozumíme možnost vlastnit zbraň a střelivo u sebe, či jinak je přechovávat ve stavu, kdy je vyloučeno k okamžitému užití (zbraň není nabitá a munice je dostatečně daleko)
- Nošení zbraně a střeliva - tím rozumíme možnost držet u sebe zbraň a střelivo, či je jinak přechovávat ve stavu, kdy je možno k okamžitému užití (zbraň je nabitá a připravena ke střelbě) [16]

Podle zákona jasně vyplývá, že každá zbraň musí být registrována s výjimkou zbraní podléhajících registraci (§ 17) a zakázaných zbraní (§ 21), pokud není stanoveno jinak. [16]

Držet a nosit zbraň může pouze ten, kterému byl po složení zkoušek odborné způsobilosti a na vyžádání lékaře splnil psychologický test a byl vydán zbrojní průkaz pro příslušnou skupinu. Dalším kritériem je věk minimálně 21 let. [16]

Po střelbě v Uherském Brodě se objevily informace, že střelec byl s velkou pravděpodobností psychicky labilní. Musejí tedy majitelé zbrojního průkazu projít kontrolu u psychologa?

Lékař, který provádí posudek, si v případě jakýchkoliv pochybností může vyžádat vyšetření u psychologa či psychiatra. Duševní poruchy, poruchy související s bludy atd. vylučují, aby taková osoba vlastnila zbrojní průkaz. Pokud si jakýkoliv lékař všimne sebe-menších náznaků, které by mohly mít vliv na duševní způsobilost majitele zbrojního průkazu tuto skutečnost oznámí příslušnému praktickému lékaři, který se postará o následující protiopatření. [24]

Avšak jsou zde i 3 výjimky:

1. Zbrojní průkaz skupiny „B“ lze vydat osobě starší 15 let, pokud je členem občanského sdružení zabývajícího se sportovní střelbou na základě mezinárodních a národních řádů a pravidel, a je potřeba souhlas od zákonných zástupců tak i zástupce sdružení
2. Zbrojní průkaz pro tyto skupiny „A“, „B“ a „C“ lze vydat osobám starším 18 let.
3. Zbrojní průkaz skupiny „C“ lze vydat osobě, která je starší 16 let, pokud studuje na střední odborné lesnické škole, či lesnické učiliště, které má ve svých vlastních osnovách myslivost, a je zapotřebí souhlasu školy tak i zákonných zástupců. [16]

Po incidentu „šílené střelby“ který se stal v Uherském Brodě se otevřelo nové téma ohledně držení zbrojního průkazu. Policie chce více spolupracovat s lékaři. Tím by mohli nahlížet do centrálního registru zbraní a zjistit majitele zbrojního průkazu. Zároveň by měli okamžitě informovat policii o pacientech, kteří podle jejich úsudku ztratit způsobilost k držení zbraní. Největší novinkou by měla být možnost vstoupit do domu majitele propadlého zbrojního průkazu. A zabavit střelné zbraně i zbrojní průkaz. Změny by měly být hotové do konce června 2015. [26]

5.2 Skupiny zbrojního průkazu

- Skupina A pro sběratelské účely;
- Skupina B pro sportovní účely;
- Skupina C pro lovecké účely;
- Skupina D pro výkon zaměstnání či povolání;
- Skupina E pro ochranu života, zdraví a majetku. [17]

Jaký je mezi skupinami ZP rozdíl?

Rozdíly mezi skupinami jsou dány odlišnými oprávněními i povinnostmi.

Skupina	Hlavní účel	Věk	Výhody	Nevýhody
A	Sběratelství	21+	<ul style="list-style-type: none"> • Možnost držet nestřelbyschopné zbraně 	<ul style="list-style-type: none"> • Oprávnění držet jen minimální množství střeliva
B	Sport	18+ (15+)	<ul style="list-style-type: none"> • Oprávnění přebíjet náboje 	
C	Lov	18+ (16+)	<ul style="list-style-type: none"> • Oprávnění lovit (při splnění dalších zákonných podmínek) • Oprávnění přebíjet náboje 	
D	Zaměstnání	21+ (18+)	<ul style="list-style-type: none"> • Nutná podmínka pro některá zaměstnání 	<ul style="list-style-type: none"> • Častější zdravotní prohlídky
E	Osobní ochrana	21+	<ul style="list-style-type: none"> • Oprávnění nosit (nabitou) zbraň 	<ul style="list-style-type: none"> • Nákup střeliva jen do držených zbraní

Obr.2. Jaký je rozdíl mezi skupinami Zbrojního průkazu. Zdroj: [17]

5.3 Držení a nošení zbraní a střeliva

Držet či nosit střelnou zbraň může pouze osoba, která vlastní zbrojní průkaz příslušné skupiny a má u sebe průkaz o registraci zbraně.

Každá osoba, která je oprávněna nosit a držet střelnou zbraň, je povinen dbát zvýšené opatrnosti pro zacházení s nimi a zabezpečit je tak proti zneužití. Způsob zabezpečení stanoví vyhláška Ministerstva vnitra č.50/1996 Sb., o provedení některých ustanovení zákona o střelných zbraních. [16]

5.4 Zásady bezpečného zacházení se zbraní

- S každou střelnou zbraní se zachází, jako by byla nabitá.
- Nikdy se nesmí brát cizí zbraň bez povolení jejího majitele.
- Jakmile se vezme do ruky zbraň (mimo bojovou situaci) je nutno provést kontrolu střelné zbraně dle předem daných postupů. [16]

6 PŘÍKLADY ŠÍLENÝCH STŘELCŮ V ČESKÉ REPUBLICCE

V této kapitole se zaměřím na případy „šílené střelby“ v České republice. Převážně se budu zabývat případem, který se stal v mém blízkém okolí a to případ „šílené střelby“ 24. února 2015 v Uherském Brodě. [18]

6.1 Výběr případů šílené střelby v ČR v letech 2003-2015

Místo	Datum	Pachatelé	Oběti	Motiv	Trest
Litvínovice, Českobudějovický kraj	22.7.2003	Ladislav a John Pacovští	3 mrtví	Dle některých svědků byl případ „šílené střelby“ z důvodu pomsty z důvodu, že rodina ženě (která byla bývalá žena Pacovského) pomáhala.	Otec a bývalý manžel Ladislav Pacovský 25 let. Syn John Pacovský 11 let.
Tučapy, Tábořský kraj	22.11.2004	25letý muž	3 mrtví	Rodinná hádka, která stála životy celé rodiny pachatele.	Na doživotí
Pětřvald, Karvinský kraj	8.3.2009	41letý muž	4 mrtví	Muž začal střílet na rodinné oslavě. Bez důvodu.	Sebevražda
Svitavy, Pardubický kraj	22.9.2011	Neznámý	2 mrtví	Neznámý .	Sebevražda
Kunovice, Zlínský kraj	10.11.2011	Karel Musela	3 mrtví 1 zraněný	Šel se pomstít za předchozí jednání, které cítil jako křivdu vůči své osobě.	Sebevražda
Radošovice, Pražský kraj	4.11.2013	Ondřej Dlouhý	2 mrtví 1 zraněný	Důvodem „šílené střelby“ byla neopětovaná láska.	27 let
Uherský Brod, Zlínský kraj	24.2.2015	Zdeněk Kovář	8 mrtvých	Psychický stav manželky, možné odebrání střeleckého průkazu.	Sebevražda

Tab. 14. Přehled případů šílené střelby za uplynulých pár let. Zdroj: [18]

Také jste o většině těchto případů „šílené střelby“ neslyšeli? Je to z toho důvodu i když je to velice smutné jelikož, většina těchto případů nebyla pro média zajímavá a z toho důvodu jsme o nich tolik neslyšeli, jako například příklad u „šílené střelby“ v Uherském Brodě. Pro zdůvodnění můžeme použít tento vzorec. Který je používám odborníky:

U1--> U2--> U3--> U4-->U5--> U6

U1--> Případ, událost, incident.

U2--> Média jsou zaujata touto událostí.

U3--> Případ je médií popsán jako širší a závažnější sociální problém.

U4--> Případ je skandalizován, dochází k překroucení problému, objevují se stereotypy.

U5--> Veřejné mínění se začíná vyjadřovat k danému tématu.

U6--> Požadavek na politiky aby problém řešili, požadavek a nápravy. [13]

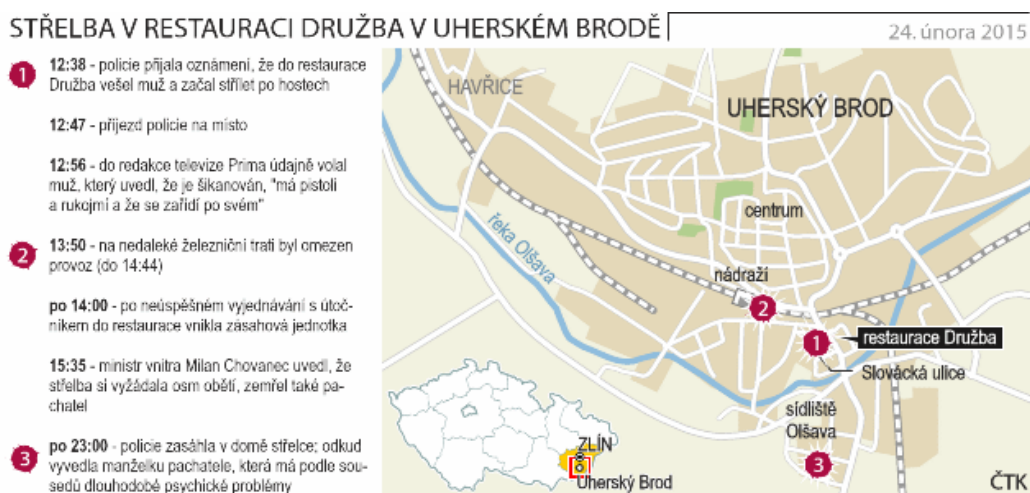
Vzorec 3. Sled událostí „šílené střelby“. Zdroj: [13]

6.2 „Šílená střelba“ v Uherském Brodě

6.2.1 Průběh šílené střelby

Dne 24. února 2015 od 12:30 hodin třiašedesátiletý pachatel tzv. „šílené střelby“ Zdeněk Kovář zastřelil 8 osob v restauraci Družba v Uherském Brodě. Po uplynutí necelých dvou hodin při zásahu policejní zásahové jednotky spáchal sebevraždu. [18]

Policie zveřejnila časovou posloupnost událostí „šílené střelby“, které se ten den staly. Z důvodu lživých informací, které vypustila televize Prima prostřednictvím sestříhané reportáže (hlavně pak uváděné v pořadu Krimi zprávy TV Prima) se tato nezakládá na pravdě a křiví skutečný stav věci. [25]

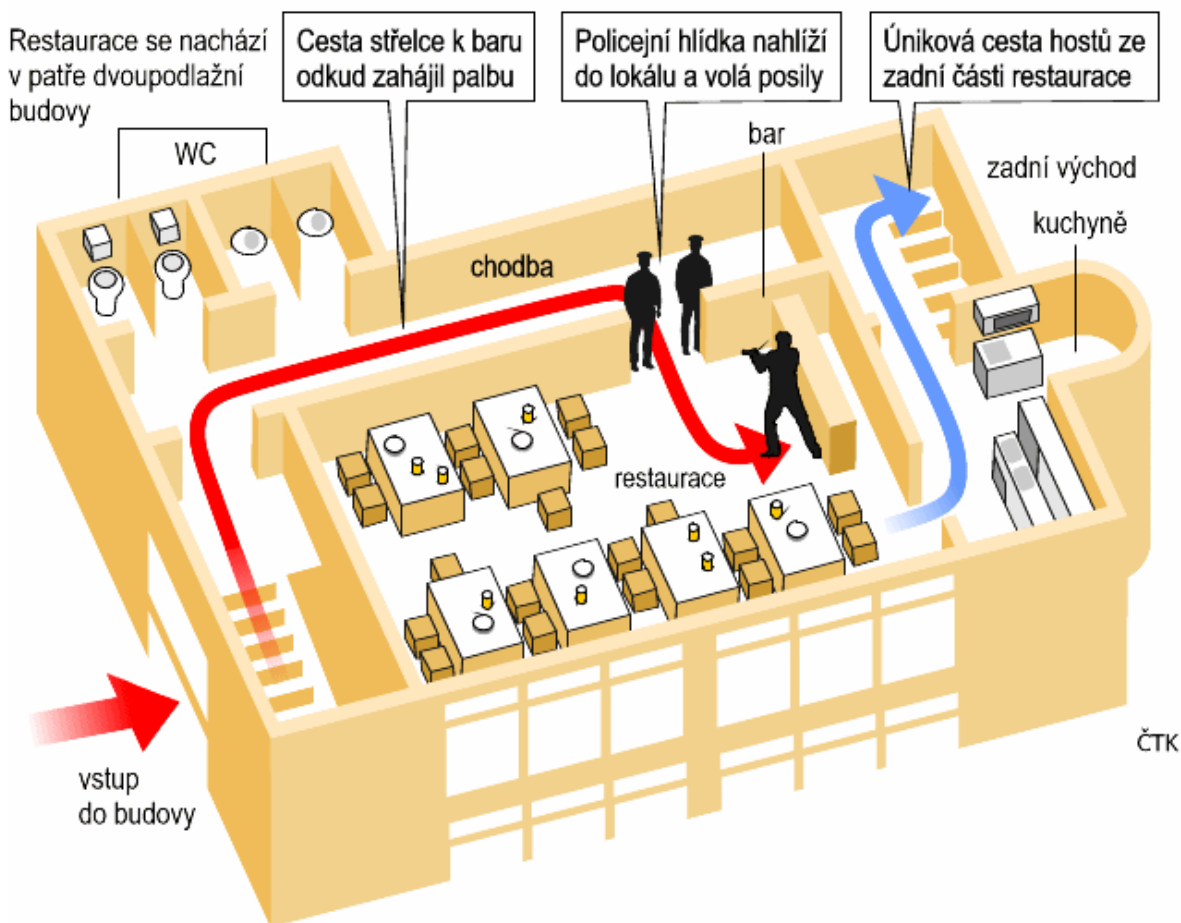

Obr. 3. Mapa a sled událostí ze dne 22.2.2015. Zdroj: <http://www.ceskenoviny.cz/regiony/zpravy/profil-sled-udalosti-v-u-brode-kde-strelec-zabil-osm-lidi/1185524>

Operační středisko zlínského kraje policie přijalo oznámení dne 24.2.2015 v 12:38 hodin, že neznámý muž vstoupil do restaurace Družba a bez jakéhokoli důvodu zde zahájil střelbu ze své střelné zbraně. Na místo byla okamžitě vyslána hlídka z obvodního oddělení policie v Uherském Brodě, která byla na místě v 12:47 hodin. Okamžitě, co policisté vnikli do prostoru restaurace, pachatel na ně začal střílet ze své střelné zbraně. [25]

STŘELBA V UHERSKOBRODSKÉ RESTAURACI DRUŽBA

24. února 2015

Obr. 4. Střelba v Uherském Brodě v restauraci Družba. Zdroj: <http://www.sportovninoviny.cz/fotogalerie/?id=1396>

O chvíli později se na místo před restaurací Družba dorazili poskytovatelé zdravotnické záchranné služby, kteří okamžitě vyrazili na pomoc postřelené oběti, kterou se stala 37letá žena. Té se povedlo se střelným poraněním dostat ven z restaurace Družba, odkud byla převezena do nemocnice. [25]

Zakročující příslušníci policie České republiky požádali o posily v podobě speciální pořádkové jednotky, zásahové jednotky a psovodů. Příslušníci policie České republiky zabezpečili prostor okolo budovy, aby minimalizováno ohrožení obyvatel v okolních domech a na ulicích. Policejnímu vyjednaváči se podařilo navázat spojení s podezřelým a vyjednávač ve spolupráci s velitelem zásahu se pokoušel získat bližší informace o celé situaci. Nadále probíhala komunikace se střelcem a v průběhu byla vyhodnocována operativní situace. V určitý moment se rozhodl velitel zásahu, že situace vyvrcholila tak, že je zapotřebí vstoupit do objektu a střelce eliminovat. Zásahová jednotka za užití standardních postupů vstoupila do objektu. Střelec, který byl konfrontován s beznadějností situace, s největší pravděpodobností spáchal sebevraždu. Zásahová jednotka proti pachateli nepoužila smrtící prostředky. [25]

ZBRANĚ ÚTOČNÍKA V UHERSKÉM BRODĚ revolver Alfa vz. 820

výrobce: ALFA - PROJ s.r.o., Brno

samonabíjecí pistole CZ 75B

výrobce: Česká zbrojovka, Uherský Brod

ČTK

Obr.5 Střelné zbraně, které použil Zdeněk Kovář během střelby v Uherském Brodě. Zdroj : <http://www.ceskenoviny.cz/zpravy/policie-nasla-v-restauraci-v-brode-revolver-a-pistoli-utocnika/1185666>

Po prohledání restaurace Družba zásahová jednotka potvrdila, že se v objektu nenachází další „šílený střelec“ a z objektu byl vyveden nezraněný muž, který se během útoku schoval na toaletách. Po těchto krocích povolil vstup velitel zásahu na místo poskytovatelům zdravotnické záchranné služby, aby se pokusili poskytnout před nemocniční neodkladnou péči, osobám které se nacházely na místě činu. Lékaři pouze mohli konstatovat jediné smrt osmi obětí „šílené střelby“ a smrt „šíleného střelce“. Oběťmi se stalo sedm mužů ve věkovém rozpětí 27 až 66 let a 43letá žena. [25]

6.2.2 Časy událostí „šílené střelby“

Čas	Postup
12:38	Policie dostala první zmínku o střelbě v restauraci Družba.
12:43	S policií navázal spojení muž, který byl ukrytý na toaletě a začal policii komunikovat.
12:45	Začátek spolupráce s Městskou policií, podala se žádost o hlídku, aby se dostavila na místo.
12:47	První policejní hlídka dorazila k restauraci Družba.
12:50	Policisté vstoupili do restaurace, kde na ně střelec začal střílet. Hlídka se stáhla a zavolala o posily.
12:55	K místu dorazili další policisté.
12:56	Do televize Prima volal muž, který vzkázal že má rukojmí a že se zařídí po svém. Dle redaktora televize Prima Pavla Lebdušky ve 12:59 hodin kontaktovala policii.
12:56	Podala se žádost o zásahovou jednotku z Brna.
13:05	Policie zjistila telefonický kontakt na pachatele.
13:07	Policejní vyjednávač navázal spojení s pachatelem. Muž tvrdil, že má v budově rukojmí a že je ochoten vyjednávat.
po 14:00	Vyjednávač konstatoval, že komunikace se střelcem přestává být smyslu plná. Muž odmítl propustit rukojmí, které držel v restauraci Družba a ani nepovolil ošetření raněných.
14:13	Ztráta spojení s „šíleným střelce“.
14:21	V uplynulém čase se pokusili příslušníci policie navázat osobní kontakt z okna, v ten okamžik zazněl z objektu výstřel. Policejní zásahová jednotka vstoupila do budovy.
14:23	Restaurace byla zajištěna, policie našla devět mrtvých včetně „šíleného střelce“ i nezraněného muže, který se schovával na toaletách. Dalším osmi lidem se na štěstí podařilo uniknout z objektu.

Tab. 15. Časy událostí „šílené střelby“ 12:38-14:23. Zdroj: [25]

Čas	Postup
17:04	Státní zástupce Roman Kafka potvrdil osm obětí a smrt „šíleného střelce“.
17:15	Proběhla schůzka za účasti Ministerstva vnitra, velitele zásahu, starosty Uherského Brodu, senátora Kunčara, tiskových mluvčích atd.
23:05	Policisté zahájili zásah v domě, kde „šílený střelec" bydlel spolu se svojí manželkou. Žena odmítala policisty do domu vpustit.
23:39	Záchranáři a policisté vyvedli ženu z domu a odvezli ji do psychiatrické léčebny.

Tab. 16. Časy událostí „šílené střelby“ 17:04-23:39. Zdroj: [25]

Je zřejmé, že „šílená střelba“ v Uherském Brodě je vzorovým příkladem u které se dá použít vzorec 3. Médii se událost zalíbila, tak se ho rozhodla zveličit, skandalizovat a svěst veškerou vinu na příslušníky policie (Že se nenechala zabít policejní hlídka, která první dorazila na místo a není na tyto situace vycvičená a raději zavolala posily apod.). K této události za pomoci manipulace médií se k události vyjadřuje veřejnost. Z důvodu lživých informací a dalších spekulací, jak to mohlo být, se rozhodla policie odtajnit průběh vyšetřování, aby před veřejností neztratila tvář a uvedla vše na pravou míru.

6.2.3 Interní vyšetřování policie České republiky

Policejní hlídka zasahující při případu „šílené střelby" v Uherském Brodě postupovali správně a nechybovali. Svůj postup zvolili s ohledem na to, aby neohrozili případná rukojmí uvnitř objektu. [26]

Avšak chyboval operační důstojník, který zpochybnil plánovanou akci proti „šílenému střelci". [26]

Toto jsou oficiální výsledky šetření interní kontroly, která prověřovala zásah při nedávném případě tzv. „šílené střelby" v Uherském Brodě. Důvodem šetření byla kritika, které čelila Policie České republiky, že údajně proti „šílenému střelci" zasáhla příliš pozdě. S faktem, že byl zákrok v pořádku nesouhlasil ani Petr Gabriel, který byl po celou dobu „šílené střelby" ukryt na toaletách restaurace Družba a díky tomu útok přežil. Zásahem se taktéž zabývá Generální inspekce bezpečnostních sborů (GIBS), jejich šetření s velkou pravděpodobností skončí až za pár měsíců. [26]

„Šílený střelec" neměl komplice a jeho motivem byly s velkou pravděpodobností problémy se sousedy, úřady a neutěšená situace v osobním životě. [27]

K postupu policejní hlídky, která dorazila první k restauraci Družba v Uherském Brodě. Přes veškerou kritiku médií a následně veřejného mínění se k zásahu vyjádřil velitel zásahové jednotky Zdeněk Frank dne 26. února 2015 takto: [26]

"Jestliže vstupuji někam do objektu, je to v danou chvíli jediná přístupová cesta a jsem už ohrožen na životě palbou, tak je naprosto nelogické, abych pokračoval dál. Protože bych neudělal další dva kroky, aniž bych nebyl zasažen. Bylo naprosto logické, že policista se stáhnul a zavolal posily, protože stačilo udělat pár kroků a už neměl kdo ty posily zavolat." [27]

6.2.3.1 Probíhající vyšetřování střelby v Uherském Brodě

Trestní řízení:

- prověření spáchání zvlášť závažného zločinu a to vraždy;
- vyslechlo se 300 lidí;
- znalecké posudky (balistika, soudní lékařství, toxikologie, genetika). [27]

Vnitřní kontrola Policie ČR:

- kázeňské řízení s oběma operačními důstojníky. [27]

Šetření Policejního prezidia:

- postup hlídky byl správný;
- analýza výpovědí policistů, fotografií a telefonických hovorů;
- postup který provedl operační důstojník nebyl správný. [27]

Generální inspekce bezpečnostních sborů:

- komunikace s veřejností;
- zabezpečení prostoru, kde se střílelo;
- zbrojní průkaz střelce;
- zákonnost postupů které policisté použili;
- koordinace a činnost policistů na místě. [27]

6.2.4 Nejčastější dotazy veřejnosti na případu „šílené střelby“ v Uherském Brodě

I když, jak bylo zmíněno celou událost nafoukla média a vedlo k následujícím otázkám. Faktem stále zůstává, že jednalo o druhou největší masovou vraždu v dějinách ČR.

Proč nezasáhla policejní hlídka, která dorazila, jako první do restaurace Družba?

- Vstupuje-li policejní hlídka či policista do objektu a je bezprostředně ohrožen na životě palbou, je nelogické, aby pokračoval a přitížil tak situaci. Mnohem efektivnější je, když se hlídka stáhne a zavolá o posily, které jsou na tyto situace vycvičeny. Což by neudělala, kdyby byla eliminována „šíleným střelcem“. [25]

Proč neletěla zásahová jednotka helikoptérou?

- Kapacita policejní helikoptéry je maximálně 6 osob. Což by nebyl celý tým zásahové jednotky a tudíž, by jednotka nemohla fungovat bez zbytku týmu. Přeprava celého týmu by byla mnohem delší, než zvolená varianta po zemi ve 4 vozidlech, která přepravila do hodiny 15 členů jednotky s výstrojí a výzbrojí.
- Policie zvažuje nákup více helikoptér. [25]

Kdy policie prodlužovala „šílenému střelci" zbrojní průkaz?

- Zbrojní průkaz od r.2000 B (sportovní), E (osobní ochrana). Průběžně prodlužoval a platný byl od 16.2.2010 do 25.4.2015. [25]

Kolik je u Policie České republiky zásahových jednotek?

- Celkový počet jednotek je 8, kraje: Praha, Střední Čechy, Jižní Čechy, Plzeň, Ústí nad Labem, Hradec Králové, Jižní Morava, Moravskoslezský kraj) + 2 jednotky pro ochranu jaderných elektráren Temelín a Dukovany [25]

Důvod odnětí zbrojního průkazu?

- Ztráta bezúhonnosti: 584
- Ztráta spolehlivosti: 160
- Ztráta zdravotní způsobilosti: 123 [25]

7 VLASTNÍ NÁVRH NA ŘEŠENÍ PŘÍPADU „ŠÍLENÉ STŘELBY“

Pro vlastní návrh na řešení případu „šílené střelby“ jsem použil SWOT(strong, weak, oportunities, threats) analýzu.

Abych, mohl zvolit správné protiopatření. Musel jsem si zvolit hrozbu/riziko a podle něj zvolit protiopatření. Má vybraná bezpečnostní hrozba je tedy „šílená střelba“ a pokusím se na ní udělat své vlastní protiopatření a tím zvýšit ochranu obyvatelstva proti „šílené střelbě“.

Nejprve se zaměřím na Státní sektor, pro který bych zvolil dvě protiopatření:

1/2. Rozšířit zásahové jednotky do okresních či krajských měst, aby mohla zásahová jednotka být na místě téměř okamžitě a tím bychom mohli, předejít pokud se bude jednat o případ „šílené střelby“ či terorismu na ztrátách na životech, či výrazně snížit počet zastřelených/postřelených obětí. Jak už bylo v předchozí kapitole zmíněno máme pouze 8 zásahových jednotek pro celé území České republiky.

2/2 Nakoupení helikoptér pro jednotky rychlého nasazení, aby se neopakoval případ v Uherském Brodě, kdy jednotka měla helikoptéru k dispozici, ale nevezl se do ní celý tým a tudíž se přesouvala po zemi. Kdyby zásahové jednotky měly k dispozici více helikoptér, či kapacitně větší, tak by se na místo dostali mnohem rychleji a nedostaly by na mušku médií a veřejného mínění. A určitě by se zvýšila efektivita a rychlost nasazení jednotek což je v tomto ohledu důležitější pro ochranu obyvatelstva.

Dalším by byl civilní sektor, který opět by měl dvě protiopatření:

První z civilního protiopatření by byly kurzy pro podnikající osoby a jejich zaměstnance, kteří vlastní místa kde se shromažďuje větší koncentrace obyvatel a které by byly zaměřené na zvládnutí situací „šílené střelby“ v podnicích. Kde by se naučili chránit sebe, svůj majetek a hlavně životy svých zákazníků.

Posledním protiopatřením, které bych navrhl je pronájem speciálně vycvičených soukromých osob, které by se specializovali na krizové situace, jako jsou případy „šílené střelby“, které by částečně dotoval stát a částečně majitel, který by měl zákonem dané tohoto zaměstnance zaměstnávat a posílat na kurzy a testy zaměřené na zvládnutí těchto situací. Zaměstnanec by se točil po určité době z místa na místo, aby se nedalo zjistit k čemu je předurčen a zaměstnán a nestal se primárním cílem v objektu.

7.1 Rozšíření zásahových jednotek do okresních, či krajských měst

za pomoci SWOT analýzy zvážím, zda je toto protiopatření vhodné, či ne.

<p>Slabé stránky:</p> <ul style="list-style-type: none"> • nedostatek schopných jedinců • malý počet zásahových jednotek na území České republiky • pomalá přeprava na místo • drahý výcvik 	<p>Silné stránky:</p> <ul style="list-style-type: none"> • rychlé a efektivní řešení • speciální výcvik a taktika • speciálně vycvičené osoby pro boj s terorismem a případy „šílené střelby“ • strategický a taktický význam • elita Policie České republiky
<p>Příležitost:</p> <ul style="list-style-type: none"> • záchrana životů • ochrana důležitých státních zastupitelů • řešení všech případů kdy jsou vzata rukojmí 	<p>Hrozba:</p> <ul style="list-style-type: none"> • nedostatek zázemí pro jednotky • náklady pro provoz jednotky • možné škrty v rozpočtu

Tab. 17. SWOT analýza: Rozšíření zásahových jednotek do okresních, či krajských měst. Zdroj: autor

Rozšíření zásahových jednotek (URNA) do okresních, či krajských měst by určitě zvýšila rychlost a efektivnost během zásahů, dojezdový čas by se dal srovnávat s dojezdovým časem poskytovatelů zdravotnické záchranné služby. Také by své zvýšila šance na záchranu lidských životů. Výsledek by určitě stál na zvážení, i když finančního hlediska

by to bylo asi velmi neúnosné (výstroj, výzbroj, platy policistů, údržba techniky, logistické zabezpečení atd.).

7.2 Nákup helikoptér pro zásahové jednotky

za pomoci SWOT analýzy zvážím, zda je toto protiopatření vhodné, či ne.

<p>Slabé stránky:</p> <ul style="list-style-type: none"> • nevhodné objemové kapacity pro zásahovou jednotku • spotřeba • údržba 	<p>Silné stránky:</p> <ul style="list-style-type: none"> • rychlá přeprava vzduchem • efektivní • velice zapotřebí pro včasné zvládnutí krizové situace
<p>Příležitost:</p> <ul style="list-style-type: none"> • záchrana životů • převoz jednotek k určitému zásahu • pátrací akce • rozšíření působnosti • možnost zasahovat na větší vzdálenosti rychle a efektivně 	<p>Hrozba:</p> <ul style="list-style-type: none"> • dlouhá výběrová řízení • vysoké náklady • možnost pronájmu od jiných ozbrojených složek • změna rozpočtu • změna veřejného mínění

Tab. 18. SWOT analýza: Nákup helikoptér pro zásahové jednotky. Zdroj: autor

Nákup helikoptér pro zásahové jednotky (URNA), by určitě zvýšil rychlost a efektivnost zásahu jednotky. Jednotky by mohly poskytovat pomoc i mimo svoji působnost a tak pomoci i na jiném místě, jiné jednotce, která by pomoc potřebovala. Myslím si, že tento krok by byl určitě úspornější pro Českou republiku než rozšiřování zásahových jednotek do okresních měst. I když jsou zde i jisté nevýhody, jako například dlouhá výběrová řízení, udržování helikoptér letuschopných, jak je to například u Armády České republiky, která má problémy udržet bojovou techniku bojeschopnou díky velkým finančním škrtům atd. Tento návrh protiopatření pro ochranu obyvatelstva mi přijde velmi reálný a schopný.

7.3 Pronájem speciálně vycvičených soukromých osob

za pomoci SWOT analýzy zvážím, zda je toto protipatření vhodné, či ne.

<p>Slabé stránky:</p> <ul style="list-style-type: none"> • velké náklady na pronájem • drahý výcvik • málo jedinců • neustále měnící se prostředí • neustálý stres v práci 	<p>Silné stránky:</p> <ul style="list-style-type: none"> • rychlost • efektivnost • okamžitý zákrok proti agresorovi • okamžitý zásah proti zloději • profesionálnost
<p>Příležitost:</p> <ul style="list-style-type: none"> • záchrana životů • velká poptávka • naplnění výcvikových středisek • pro střelecké školy jako je AEGIS • větší bezpečnost v podnicích 	<p>Hrozba:</p> <ul style="list-style-type: none"> • šílený střelec • terorismus • pravděpodobnost, že by právě táto osoba mohla spáchat „šílenou střelbu“ • smrt • stát přestane částečně dotovat tohoto zaměstnance

Tab. 19. SWOT analýza: Pronájem speciálně vycvičených soukromých osob, které by se specializovali na zvládnání krizové situace, jako je např. „šílená střelba“. Zdroj: autor

Pronájem speciálně vycvičených soukromých osob, jako jsou např. kontraktoři Black Waters, kteří mají ve světě dobré jméno. Pro ochranu důležitých osob a střežení klíčových objektů. By určitě nebyl na škodu zvážit, ale jenom pouze tehdy pokud by jej částečně dotoval stát, kvůli ochraně obyvatelstva. Jelikož by se jednalo o soukromé osoby, které mají za sebou drahé kurzy a výcvik. Jejich pronájem by byl příliš vysoký a většina

podnikajících osob by si je nemohla dovolit. Tudíž by nebyly 100% na všech místech kde by byli zapotřebí.

7.4 Kurzy pro podnikatele a jejich zaměstnance

za pomoci SWOT analýzy zvážím, zda je toto protipatření vhodné, či ne.

<p>Slabé stránky:</p> <ul style="list-style-type: none"> • neochota podnikatele podstoupit tento kurz • šetření na zaměstnancích • pacifismus • v rozporu s náboženským přesvědčením • neprofesionálnost • další výdaje na kurzy 	<p>Silné stránky:</p> <ul style="list-style-type: none"> • připravenost na krizové situace • okamžitý zákrok proti „šílenému střelci“ • okamžitý zásah proti zloději • ochrana sebe i ostatních • snížení ztrát na životech • zvýšení odbornosti v ochraně osob a majetku • efektivnost a rychlost
<p>Příležitost:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zvýšený zájem o střelecké instruktory • záchrana životů • větší bezpečnost v podnicích • navýší se zájem o kurzy poskytované bezpečnostními firmami, nebo Armádou ČR a Policií ČR 	<p>Hrozba:</p> <ul style="list-style-type: none"> • šílený střelec • jakýkoliv agresor • znalost postupů kurzů • smrt

Tab. 19. SWOT analýza: Kurzy pro podnikatele a jejich zaměstnance na zvládnání ochrany sebe, obyvatelstva a majetku v podniku proti případům „šílené střelby“.
Zdroj: autor

Poslední protiopatření na ochranu obyvatelstva mě napadlo díky události, která se stala 8.ledna 2011 v Tucsonu ve státě Arizona, kde Jared Lee Loughner začal střílet v obchodním domě, zabil během střelby 6 osob, ale než stihla dorazit policie na místo, tak jej odzbrojili a zajali zdejší nevyzvočené obyvatelé. [28]

Bylo to přesně ve stejný okamžik, jako při případu „šílené střelby“ v Uherském Brodě, kdy Zdeněk Kovář přebíjel. Tehdy jej taky jeden z obyvatel uhodil židlí a díky tomuto odvážnému činu přežilo 8 lidí.

A proto by opravdu stálo za zvážení toto protiopatření. Střelecký kurz zaměřený právě na případy „šílené střelby“, loupeže a terorismus. Který by byl povinný pro podnikající osoby a jejich zaměstnance jednou za dva roky. Opět by bylo vhodné, aby kurz částečně dotoval stát z důvodu rozvoje ochrany obyvatelstva, protože by hrozilo, že by spousta podnikajících osob raději ušetřila na svých zaměstnancích a tudíž by celé protiopatření ztrácelo na svém významu. Tímto protiopatřením by se zvýšila ochrana obyvatelstva na hodně vysokou úroveň a pokud by se stala jakákoliv situace, při které by byl ohrožen lidský život sami podnikatelé či zaměstnanci by hrozbu eliminovali dřív, než by byla neúnosná.

I když je tu i spousta negativních aspektů, že nebude každý zaměstnanec či podnikající osoba schopná vlastnit zbrojní průkaz z důvodu bezúhonnosti, pacifismu a dalších aspektů. A je tu dost velké riziko, že by se stal „šíleným střelcem“ ten kdo si tímto kurzem prošel a zná následující kroky.

ZÁVĚR

Provedl jsem průzkum odborné literatury, jak naší tak i zahraniční na téma bezpečnostní hrozby. Po provedení průzkumu jsem začal plnit stanovené cíle, jak v teoretické části kde jsem porovnal bezpečnostní hrozby dle různých bezpečnostních dokumentů, jako je Bezpečnostní strategie 2003-2015. Dále jsem porovnal bezpečnostní hrozby, které prezentuje Ministerstvo vnitra České republiky i Bezpečnostní informační služba. Samozřejmě jsem porovnal bezpečnostní hrozby i podle jiných zdrojů, jako je Bezpečnostní strategie Evropské unie a další.

V praktické části jsem rozebral jednu z bezpečnostních hrozeb a to problematiku tzv. „šílených střelců“ od legislativy zaměřené na držení a nošení zbraně, až po profilování, případy „šílené střelby“ které se odehráli v České republice. Podrobně jsem rozebral nejhorší případ „šílené střelby“, který se stal druhou největší masovou vraždou v dějinách České republiky. A na závěr jsem navrhl vlastní protiopatření proti této konkrétní hrozbě.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

- [1] JANOŠEC, Josef. *Bezpečnost a obrana České republiky 2015-2025*. Praha: Ministerstvo obrany České republiky, 2005, 200 p. ISBN 80-727-8303-3.
- [2] EU. *Bezpečnostní strategie EU*. In: Středisko bezpečnostní politiky CESES FSV UK. 2010/2011, roč. 5. Dostupný z:
http://www.studentsummit.cz/data/1297476202496MEU_BG_Bezpecnostni_strategie.pdf/CESES-76-version1-evropska_bezpecnostni_strategie.pdf
- [3] EU, Rada Evropské unie. *Evropská bezpečnostní strategie: bezpečná Evropa v lepším světě*. Lucemburk: EUR-OP, 2009. ISBN 978-928-2424-162.
- [4] EICHLER, Jan. *Mezinárodní bezpečnost na počátku 21. století*. Praha: Ministerstvo obrany České republiky - AVIS, 2006, 303 s. ISBN 80-727-8326-2..
- [5] WAISOVÁ, Šárka. *Současné otázky mezinárodní bezpečnosti*. 2. upr. vyd. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2009, 154 s. ISBN 97-880-738-01946.
- [6] SMOLÍK, Josef a Tomáš ŠMÍD. *Vybrané bezpečnostní hrozby a rizika 21. století*. 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita. Mezinárodní politologický ústav, 2010, 276 s. Monografie (Masarykova univerzita, Mezinárodní politologický ústav), sv. č. 33. ISBN 97-880-210-5288-8.
- [7] ČESKO, *Bezpečnostní strategie ČR 2015*. Praha: Ministerstvo zahraničních věcí ČR, Ústav mezinárodních vztahů. [online] 2015 [18-2-2015]. Dostupné z:
<http://www.vlada.cz/assets/ppov/brs/dokumenty/bezpecnostni-strategie-2015.pdf>
- [8] EICHLER, Jan. *Příspěvek do diskuze o pojmech hrozba a riziko* [online]. Mezinárodní vztahy, 2001, s. 11 [cit. 2015-03-18]. Dostupné z:
[:http://mv.iir.cz/article/view/693](http://mv.iir.cz/article/view/693)
- [9] MINISTERSTVO VNITRA. *Bezpečnostní politika: Bezpečnostní hrozby* [online]. 19. 9. 2014. Ministerstvo vnitra, 2014 [cit. 2015-03-18]. Dostupné z:
<http://www.mvcr.cz/clanek/bezpecnostni-hrozby-337414.aspx>
- [10] *Bezpečnostní hrozby, strategie a predikční scénáře: nová syntéza. The science for population protection*. Lázně Bohdaneč: MV - generální ředitelství Hasičského záchranného sboru ČR, Institut ochrany obyvatelstva, roč. 2014, č. 2.

- [11] ZEMAN, Petr. *Česká bezpečnostní terminologie: výklad základních pojmů*. 1. vyd. Brno: Ústav strategických studií Vojenské akademie v Brně, 2002, 186 p. ISBN 80-210-3037-2.
- [12] TUČEK, Milan. *Bezpečnostní rizika pro Českou republiku podle veřejnosti. 2014*, s. 11. Dostupné z: <http://cvvm.soc.cas.cz/vztahy-a-zivotni-postoje/bezpecnostni-rizika-pro-ceskou-republiku-podle-verejnosti-listopad-2014>
- [13] SMOLÍK, Josef. *Šílení střelci: uvedení do problematiky*. Bezpečnostní teorie a praxe.roč. 2011, č. 4, s. 12.
- [14] BULLOCK, Jane A, George D HADDOW a COPPOLA. *Introduction to homeland security*. 4th ed. Boston, MA: Butterworth-Heinemann, c2012, xvii, 669 p. ISBN 978-012-4158-023.
- [15] BALABÁN, Miloš a Libor STEJSKAL. *KAPITOLY O BEZPEČNOSTI*. Kapitoly o bezpečnosti. Druhé, změněné a doplněné vydání. Praha: Vydala Univerzita Karlova v Praze, Nakladatelství Karolinum, 2010, 483 pages. ISBN 80-246-1863-X.
- [16] HRAZDÍRA, Ivo, Libor KOVÁRNÍK a František NOVOTNÝ. *Použití zbraně a zákon*. Vyd. 1. Praha: Eurounion, 2000, 412 s. ISBN 80-858-5883-5.
- [17] Skupiny zbrojního průkazu [online]. [cit. 2015-04-27]. Dostupné z: <http://zbrankvalitne.cz/zbrojni-prukaz/skupiny-zbrojniho-prukazu/>
- [18] KALENSKÝ, Jakub, Kristýna GREPLOVÁ, a Veronika LEŠKOVÁ. *Policie v Uherském Brodě vtrhla do domu střelce, vyvedla jeho ženu* [online]. [cit. 2015-04-27]. Dostupné z: <http://domaci.ihned.cz/c1-63584990-policie-v-uherskem-brode-vtrhla-do-domu-strelce-vyvedla-jeho-zenu>
- [19] ČESKO, *Bezpečnostní strategie ČR 2003*. Praha: Ministerstvo zahraničních věcí ČR, Ústav mezinárodních vztahů. [online] 2003 [29-4-2015]. Dostupné z: http://www.army.cz/assets/files/8492/Bezpe_nostn__strategie__R_-_prosinec_2003.pdf
- [20] ČESKO, *Bezpečnostní strategie ČR 2011*. Praha: Ministerstvo zahraničních věcí ČR, Ústav mezinárodních vztahů. [online] 2011 [29-4-2015]. Dostupné z: <http://www.mocr.army.cz/images/Bilakniha/CSD/011.pdf>
- [21] Zákon č. 106/1999 Sb.: Zákon o svobodném přístupu k informacím. In: *Sbírka zákonů.roč. 1999, 73*.

- [22] Výroční zpráva BIS 2011 [online]. [cit. 2015-04-30]. Dostupné z:
<http://www.bis.cz/n/2012-08-22-vyrocní-zprava-2011.html>
- [23] CUÉLLAR, Mariano-Florentino. *Governing security: the hidden origins of American security agencies* [online]. xviii, 316 pages [cit. 2015-04-30]. ISBN 978-080-4770-705. Dostupné z: http://pdf130.quirkbooks.org/pdf/governing-security_1qoxcp.pdf
- [24] *Terminologický slovník pojmů z oblasti krizového řízení a plánování obrany státu*. Praha: Ministerstvo vnitra, 2009.
- [25] Policie varuje " Upust'te od zveřejňování nepravd a spekulací!. [online]. 2015 [cit. 2015-05-02]. Dostupné z: <http://www.securitymagazin.cz/zpravy/policie-varuje-upustte-od-zverejnovani-nepravd-a-spekulaci-1404043867.html>
- [26] Zásah v Brodě byl v pořádku, chyboval jen operační důstojník. [online]. 2015 [cit. 2015-05-03]. Dostupné z: <http://www.ceskatelevize.cz/ct24/regiony/306473-zasah-v-brode-byl-v-poradku-chyboval-jen-operacni-dustojnik/>
- [27] Střelbě v Uherském Brodě nešlo zabránit. Dva důstojníci ale chybovali. [online]. 2015 [cit. 2015-05-03]. Dostupné z:
<http://www.ceskatelevize.cz/ct24/domaci/308773-strelbe-v-uherskem-brode-neslo-zabranit-dva-dustojnici-ale-chybovali/>
- [28] MurderJaredLeeLoughner [online]. [cit. 2015-05-04]. Dostupné z:
<http://murderpedia.org/male.L/l/loughner-jared.htm>

SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK

%	Procento.
11.září	Teroristický útok na USA, který se stal 11. září 2001
AČR	Armáda České republiky.
apod.	A podobně.
atd.	A tak dále.
BIS	Bezpečnostní informační služba.
č.	Číslo.
ČR	Česká republika.
EU	Evropská unie.
GIBS	Generální inspekce bezpečnostních sborů.
ISIS	Islámský stát.
např.	Například.
NATO	Severoatlantická aliance.
OBSE.	Organizace pro bezpečnost a spolupráci v Evropě.
OSN	Organizace spojených národů.
PČR	Policie České republiky.
Sb.	Sbírký.
SCUD	Taktické balistické jednostupňové rakety.
tj.	To je.
tzv.	Tak zvaný.
URNA	Útvar rychlého nasazení.
USA	Spojené státy americké.
ZHN	Zbraně hromadného ničení.
ZP	Zbrojní průkaz.

SEZNAM OBRÁZKŮ

Obr. 1. Jaký je rozdíl mezi skupinami zbrojního průkazu [17].....	50
Obr. 2. Mapa a sled událostí ze dne 22.2.2015.....	52
Obr. 3. Střelba v Uherském Brodě v restauraci Družba.....	53
Obr. 4. Střelné zbraně, které použil Zdeněk Kovář během střelby v Uherském Brodě.....	54

SEZNAM TABULEK

Tab. 1. Sektory bezpečnosti 1 [24].....	20
Tab. 2. Sektory bezpečnosti 2 [24, 4].....	21
Tab. 3. Bezpečnostní hrozby podle Bezpečnostní strategie 2003 [19].....	23
Tab. 4. Bezpečnostní hrozby podle Bezpečnostní strategie 2011 [20].....	29
Tab. 5. Bezpečnostní hrozby podle Bezpečnostní strategie 2015 1 [7].....	30
Tab. 6. Bezpečnostní hrozby podle Bezpečnostní strategie 2015 2 [7].....	31
Tab. 7. Bezpečnostní hrozby podle Ministerstva vnitra České republiky [9].....	32
Tab. 8. Bezpečnostní hrozby podle Bezpečnostní informační služby [22].....	33
Tab. 9. Reálnost hrozby pro Českou republiku v současné době podle veřejnosti [12].....	35
Tab. 10. Reálnost hrozby pro Českou republiku v současné době podle veřejnosti [12]....	36
Tab. 11. Země, které pro Českou republiku představují reálnou hrozbu 1 [12].....	40
Tab. 12. Země, které pro Českou republiku představují reálnou hrozbu 2 [12].....	41
Tab. 13. Bezpečnostní hrozby pro Evropskou unii [2]	42
Tab. 14. Přehled případů „šílené střelby“ za uplynulých pár let [18].....	51
Tab. 15. Časy událostí „šílené střelby“ 12:38-14:23 [25].....	55
Tab. 16. Časy událostí „šílené střelby“ 17:04-23:39 [25].....	56
Tab. 17. SWOT analýza: Rozšíření zásahových	60
Tab.18. SWOT analýza: Nákup helikoptér pro zásahové jednotky	61
Tab. 19. SWOT analýza: Pronájem speciálně vycvičených soukromých osob.....	62
Tab. 20. SWOT analýza: Kurzy pro podnikatele a jejich zaměstnance.....	63

SEZNAM PŘÍLOH

Příloha P1: Email na Ministerstvo vnitra

PŘÍLOHA P I: EMAIL NA MINISTERSTVO VNITRA

Dobrý den,

obrátil jste se na Ministerstvo vnitra se žádostí o pomoc s prací. Byl jsem pověřen vedením resortu abych tuto záležitost s Váma vyřídil. Z tohoto důvodu se na Vás obracím také já a rád bych věděl, zda o informace žádáte z pozice soukromé osoby nebo státní instituce?

Abych pravdu řekl, z vašeho emailu příliš nerozumím v čem spočívá Váš úkol a na co se vlastně ptáte. Uvádíte, že "naše bezpečnostní hrozby" jsou jiné než uváděné v Bezpečnostní strategii ČR. Co myslíte "našimi bezpečnostními hrozbami"?

Zároveň nevím, ze které Bezpečnostní strategie ČR vycházíte - z r. 2011 nebo z nové, kterou zpracovalo Ministerstvo zahraničních věcí a vláda schválila dne 4. února 2015 a jejímž spoluautorem je také Ministerstvo vnitra. Tudíž bezpečnostní hrozby, se kterými pracujeme nejdu nad nebo mimo rámec Bezpečnostní strategie, ale vychází z ní a v oblastech vnitřní bezpečnosti je dále detailněji rozvádí v dílčích strategiích (teror, extrém, drogy, korupce atd.), stejně tak jako Ministerstvo obrany rozvíjí ve svých dokumentech bezpečnostní hrozby vnějšího charakteru.

Dále mi není zřejmé, jaký typ bezpečnostních hrozeb pro ČR máte na mysli. Český jazyk bohužel nerozlišuje mezi bezpečnostními hrozbami z pohledu "safety" a z pohledu "security".

Ministerstvo vnitra pracuje s bezpečnostními hrozbami široké škály a tyto se odvíjí od definovaných možných nebezpečí pro ČR, která jsou naturogenního původu (abiotické, biotické, kosmické) nebo antropogenního původu (technogenní, sociogenní, ekonomické). Pokud se oprostíme o Hasičský záchranný sbor, který pracuje zejména s nebezpečími a hrozbami naturogenního původu a pak s technogenními, tak Ministerstvo vnitra z pohledu vnitřní bezpečnosti pracuje v největší míře se sociogenními.

Vzhledem k výše uvedenému Vás žádám, abyste svůj dotaz více konkretizoval a já Vám mohl poskytnout adekvátní a přesnou odpověď.

S pozdravem.

XXXXXX

(Bezpečnostní expert Ministerstva vnitra, který nechce být jmenován)

Dobrý den,

žádám z pozice soukromé osoby, přesněji studenta vysoké školy se zaměřením na ochranu obyvatelstva.

Dostal jsem to přímo, jako jeden z mnoha cílů bakalářské práce (Proved'te porovnání pojetí bezpečnostních hrozeb podle Bezpečnostní strategie ve srovnání s Ministerstvem vnitra České republiky, Bezpečnostní informační služby a domácí odborné bezpečnostní literatur).

A musím pracovat s nejnovějšími poznatky, takže s Bezpečnostní strategií 2015.

Jsem Vám nesmírně vděčný za rychlou odpověď.

A pokud tedy bude schopen moji otázku ještě víc rozebrat, budu Vám nesmírně vděčný.

Přeji krásný zbytek dne.

S přátelským pozdravem.

Lukáš Skok

Dobrý den,

jak jsem již avizoval Ministerstvo vnitra pracuje s Bezpečnostní strategií jako se zastřešujícím dokumentem, ze kterého vychází bezpečnostní hrozby, které v rámci vnitřní bezpečnosti rozpracovává do dílčích strategií a koncepcí. Komparovat pojetí bezp. hrozeb z pozice vnitra a Bezpečnostní strategie mi tedy připadá jako neuchopitelný a zbytečný úkol. Všechny dílčí strategie a koncepce zpracované vnitřem schvaluje vláda, stejně tak jako Bezpečnostní strategii. V těchto dokumentech je vždy uvedeno hned v úvodních pasážích, že vychází z Bezpečnostní strategie a jsou v souladu s obdobnými strategiemi a dokumenty z produkce EU případně OSN či jiných obskurních organizací jako OBSE a Rada Evropy.

Rozdíl může nastat pouze v posunu vnímání aktuálnosti a závažnosti jednotlivých hrozeb v prostoru a čase, kdy Ministerstvo vnitra musí v rámci své exekutivní pravomoci velmi pružně reagovat na situaci v ČR. Změnit nebo aktualizovat Bezpečnostní strategii trvá, včetně schvalovacího, procesu téměř jeden rok, což si výkonná složka nemůže dovolit a musí své priority přehodnocovat "dnes a denně".

Velmi nelehký a z mého pohledu téměř nemožný úkol je do komparace včlenit pohled zpravodajských služeb ČR. Tyto služby vykonávají své činnosti na základě zákona o zpravodajských službách a jsou úkolovány velmi omezeným okruhem subjektů. Pokud nedojde k oficiálnímu zveřejnění takového úkolu vládou, tak informace o tom co dělají a jaké jsou jejich priority v oblasti bezpečnostních hrozeb je pro Vás téměř nemožné zjistit, protože tyto informace jsou klasifikovány stupněm utajení. Všechny tři zpravodajské služby zpracovávají výroční zprávy, které mají vysokou vypovídací hodnotu, ale jsou klasifikovány na stupeň utajení "Tajné". Pouze BIS z této zprávy dělá neutajovaný výtah, který je veřejně dostupný a dá s z něj čerpat, otázkou zůstává jaká je vypovídací hodnota, ale lepší než nic. Jak vnímají bezpečnostní hrozby ÚZSI a Vojenské zpravodajství a jaké jim přikládají priority je pro Vás v podstatě nemožné zjistit. Navíc podotýkám, že informační služby nedisponují výkonnou pravomocí a jejich primárním úkolem je sběr informací na základě zadání těch, kteří jsou oprávněni tyto služby úkolovat, takže i jejich vnímání bezpečnostních hrozeb a jejich priority jsou v podstatě stanovovány někým jiným.

Stran odborné literatury je velmi zajímavým zdrojem Středisko bezpečnostní politiky CESES při fakultě sociálních věd Univerzity Karlovy a také Ústav mezinárodních vztahů. Z jejich produkce občas vypadnou velmi zajímavé produkty, které ne vždy musí korespondovat s pozicí Ministerstva vnitra, což vyplývá z toho, že se jedná o akademická pracoviště.

Doufám, že Vám má odpověď alespoň částečně pomůže ve Vaší práci. Zároveň Vás upozorňuji, že některé uvedené názory jsou čistě soukromého charakteru a nemusí plně korespondovat s oficiálním stanoviskem Ministerstva vnitra.

S pozdravem.

XXXXXX

(Bezpečnostní expert Ministerstva vnitra, který nechce být jmenován)